

E L S B E T
s t e d e b o u w k u n d i g e

E L S B E T
s t e d e b o u w k u n d i g e

Noordeinde 142b
2514 GP Den Haag

t 070 350 35 35
f 070 392 20 90
m 06 24 80 54 06
e bureau@elsbet.nl
i www.elsbet.nl

Profiel en werkwijze

Profiel

Stedenbouwkundige plannen vragen om een lange adem. Het zijn langdurige processen waar veel partijen bij betrokken zijn en veel adviseurs elkaar opvolgen. Het plan is hetgeen dat telkens wordt overgedragen en bewerkt. Het plan maakt een complexe opgave overzichtelijk zodat het voor opdrachtgevers mogelijk wordt om besluiten te nemen en deelopgaves van het juiste adres te voorzien. Maar het plan moet ook gedurende het gehele proces het eindresultaat als samenhangend geheel verbeelden en alle bewerkers blijven inspireren. In deze estafette is het dus van groot belang dat het stedenbouwkundig plan krachtig en beeldend maar waar nodig ook precies en specifiek is. Het plan moet het proces overleven. Om die reden, en vanwege het plezier in het werk maken we heldere plannen, beeldende tekeningen en boeiende verhalen.

Bij elke opdracht wordt de locatie, de context en de opgave uiteengerafeld. Uitgangspunt is dat een stedenbouwkundig plan, als ingreep, nooit op zichzelf staat maar altijd een herdefiniëring van een bepaald gebied in een bredere context is. Een plan werkt pas als de opgave en de situatie waarin het wordt toegepast heel precies wordt begrepen. Het verkennen van de opgave en de stappen in het ontwerp worden begrijpelijk, bespreekbaar en overdraagbaar gemaakt via een breed scala aan tekeningen en kaarten. De tekeningen maken alle afwegingen rond de opgave zichtbaar en voorstelbaar. Ze laten in het begin de twijfel, de aanknopingspunten en de zoekruimte zien, en aan het eind van het proces de overeengekomen koers. Tekeningen zijn een ontwerp-instrument, een manier van ordenen, een communicatiemiddel en ook een contract. Het is de taal waarmee bewoners, bestuurders en technici precies kunnen aangeven waar het over gaat, wat ze bedoelen en hoe het zou kunnen.

Bij een duurzaam ontwerp is het naast de vraag wát je doet vooral van belang hoe je het doet. Het is meer dan toegevoegde techniek, zoals een veiligheidsriem in een auto. Het moet als vanzelf spreken uit de opbouw van de structuur van het gebied en ervaarbaar zijn in het alledaags gebruik daarvan. Een goed plan gaat lang mee.

Werkwijze

Stedenbouw is samenwerken. Het bureau is compact en bestaat uit een vaste kern stedenbouwkundigen: Els Bet en Maarten Wamsteeker. We werken binnen een netwerk van vakgenoten en aanverwante disciplines. Per opdracht wordt het passende werkverband samengesteld. We werken o.a. samen met:

Carin Jannink landschap en stedenbouw, Rotterdam

Heide Hinterthür; Topaz architecten, Amsterdam

Van Meijel adviseurs in cultuurhistorie, Nijmegen

Martin Verwoest stedenbouw, Den Haag

kbng architectuur; restauratie en stedenbouw, Den Haag

Ruth Visser architecten, Amsterdam

Dolf Broekhuizen architectuurhistoricus, Rotterdam

Evelien van Es, architectuurhistoricus, Rotterdam

We werken al lang met elkaar samen, en weten wat we aan elkaar hebben, dus geen ingewikkelde constructies, maar meteen aan de slag. We hebben veel ervaring en kunnen meteen instappen bij grote werkverbanden en in alle fases van het werkproces. We zijn snel bereikbaar en inzetbaar; voor gemeentes, corporaties, ontwikkelaars en bewoners bij opgaves waarbij ze een helpende hand nodig hebben. We doen niet wollig en ingewikkeld, de opgave staat centraal. Ingewikkelde aanbestedingen laten we aan anderen over; we gaan liever gewoon aan het werk.

Werkveld

We werken op alle schaal- en planniveau's van het stedenbouwkundig terrein:

regionale verkenningen en structuurvisies;

uitbreidingsplannen;

herontwikkeling van grotere en kleine locaties;

inrichtingsplannen voor openbare ruimte;

beeldkwaliteitsplannen;

discussienota's;

ruimtelijke en cultuurhistorische verkenningen;

onderhoudsplannen voor de bebouwing en openbare ruimte van buurten en wijken.

selectie projecten

Stedenbouwkundige plannen	9
Stedenbouwkundig plan Loverbosch Oost, Asten.	11
Gouda Herontwikkeling Centrum Gouda Oost	17
Stedenbouwkundig plan Nieuw Caberg, Maastricht.	21
Stedenbouwkundig plan Peizerweg, Groningen	25
Structuurvisies en nota's	27
Eiland van Schalkwijk, Houten.	29
A1-A50 Apeldoorn.	33
Structuurvisie Den Helder	37
Discussienota MCFA Leens.	43
Atlas Regionaal Structuurplan Utrecht.	45
Hoogbouwvisie Apeldoorn.	47
Handboeken en beeldkwaliteitsplannen	53
Cultuurhistorische en ruimtelijke analyse binnenstad Apeldoorn.	55
Handboek Afrikaanderwijk, Rotterdam.	59
Cultuurhistorische en stedenbouwkundige analyse van vooroorlogs Rotterdam Zuid.	63
Inrichtingsplannen openbare ruimte	67
Inrichtingsplan Verlorenkost en Nonnenwater, Gouda.	69
Inrichtingsplan het Bolwerk, Gouda.	73
Drie keer Raam, herinrichting. Gouda.	75
Projectenoverzicht	80

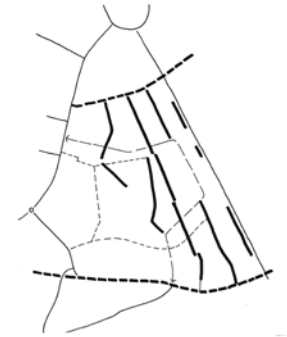
Stedenbouwkundige plannen

hoofdplanstructuur

open velden, zicht op landschap

bomenrijen tussen linten

plukken groen als voorgrond/
achtergrond en als coulissen

Asten

Stedenbouwkundig plan Loverbosch Oost 400 woningen, Asten. Mei 2007.

Inrichtingsplan Loverbosch Oost. December 2007.

Beeldkwaliteitsplan Loverbosch Oost. April 2008.

Supervisor uitvoering en uitwerking 1e 100 woningen plan Loverbosch Oost. Oktober 2008 - december 2010.

Huidige stand van zaken: verkoop 1e fase gestart, start bouw van eerste CPO-woningen.

In samenwerking met Carin Jannink, landschap en stedenbouw.

In opdracht van de gemeente Asten.

Het stedenbouwkundig plan

Het plan bouwt voort op de aanwezige elementen die dorp en landschap verweven en op een losse manier de samenhang verzorgen en geleidelijk en gelaagd het buitengebied aankondigen. De hoofdstructuur van het plan rijgt de bestaande landschappelijke elementen aaneen en voegt nieuwe bosveldjes en paardenweides toe. Op deze manier blijft het landschap dichtbij.

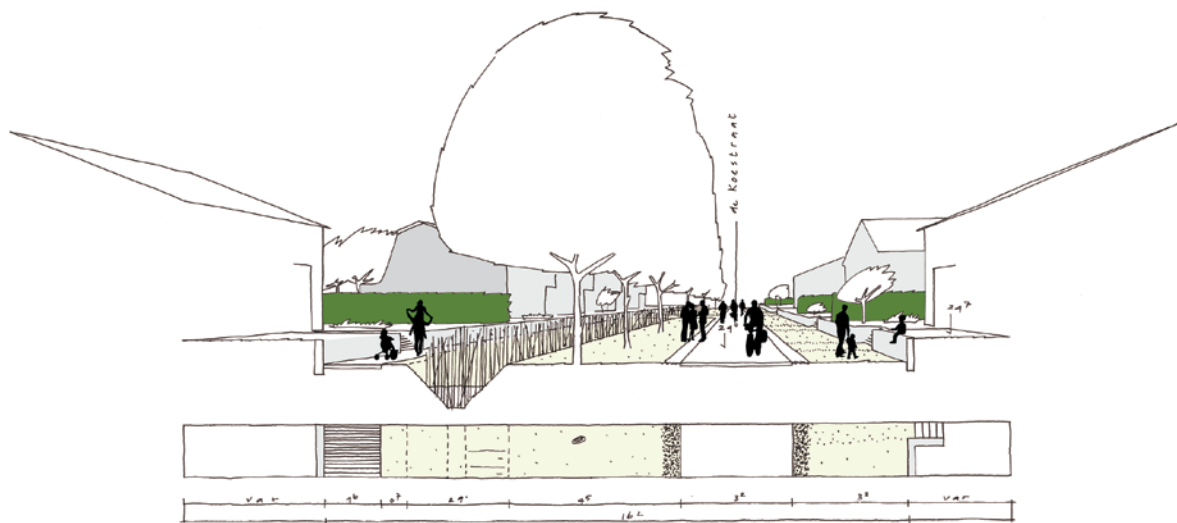
Een belangrijk opgave binnen het plan is hoe om te gaan met de hoge parkeervraag van 2 auto's per woning. Door de geparkeerde auto's te verplaatsen naar het achtererf van de kavels i.p.v. in het woonstraten, is het mogelijk straatprofielen te maken als woonpaden die 'leeg' zijn, waar gefietst en gespeeld kan worden, waar af en toe gereden wordt en waar de directe relatie aanwezig is met het omliggende landschap, bosjes en veldjes. Er wordt extra oppervlakte toegevoegd aan de kavel en de auto wordt geparkeerd op eigen erf in de informele groene parkeerstraten achterom. Hier gelden duidelijke regels omtrent erfscheiding met hagen, toepassen van carports en positie van de bergingen.

Het plan geeft duidelijke richtlijnen en regels wat betreft het straatbeeld, positie van de woningen, de erfscheidingen, de dakhelling en het volume van de woningen. Die in het beeldkwaliteitsplan nog verder zijn uitgewerkt. Voor een afwisselend straatbeeld is menging van het programma een belangrijk uitgangspunt. Langs de smalle woonstraten is het belangrijk dat de woningen verspringen t.o.v. van elkaar, zodat er een afwisseling ontstaat van gevels en tuinen. Ook de vaststellen van een goothoogte en dakhelling is belangrijk voor het creëren van een afwisselend straatbeeld. De materialisering van de woningen is vrij gelaten.

Inrichtingsplan

Voor het inrichtingsplan is de opgave het maken van een heldere, rustige buitenruimte, waarin je je goed kunt oriënteren.

De materialisering en profilering zijn middelen waarmee die helderheid wordt vormgegeven. Maar ook de erfscheidingen zorgen voor eenheid en rust in het straatbeeld. De waterstructuur is een bijzondere rode draad in het plan, de speelplekken zijn de krenten in de pap.

profiel van de Koestraat, handhaven van bestaande bomenrij.

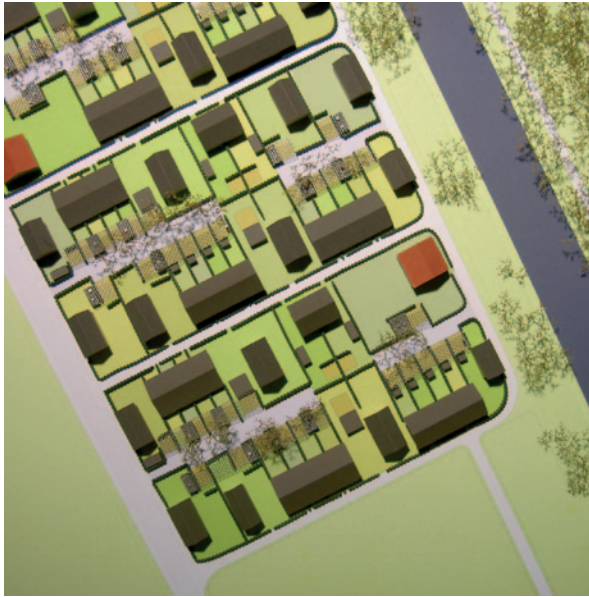
impressie van parkeerstraat.

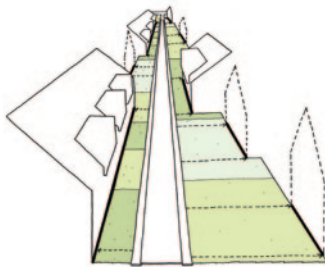
impressie van woonpad.

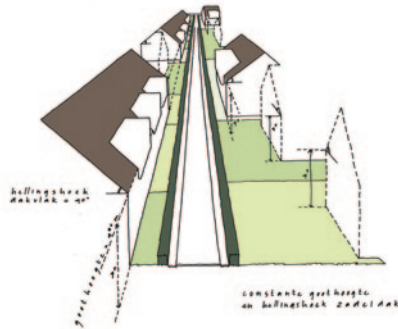
verkavelingsplan eerste 400 woningen

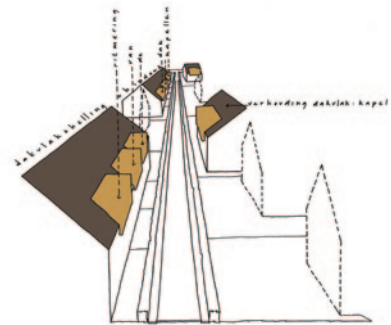
maquette foto's

1. wisselende rooilijnen

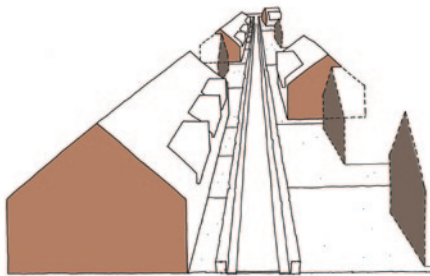
2. constante goothoogte en hellingshoek zadeldak, afwisseling van langs en dwarskappen.

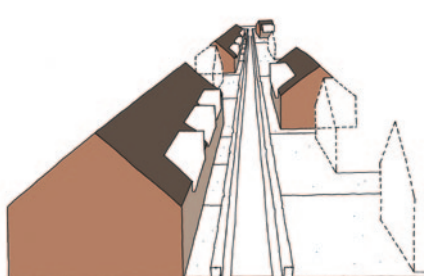
3. dakvlak is bindend, dakkapellenritmeren.

- max bebouwingsopp. woonhuis
- uitzondering in kapvorm
- bebouwingsveld woonhuis
- gefixeerde rooilijn
- kaprichting
- adreszijde woning
- haag
- bebouwingsveld bijgebouw
- positie van carport gefixeerd
- positie van carport niet gefixeerd

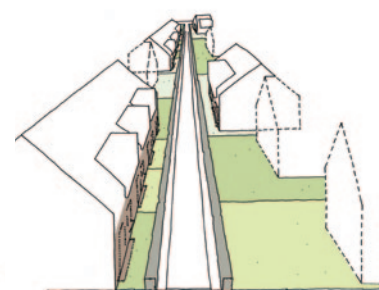
randvoorwaarden kaart

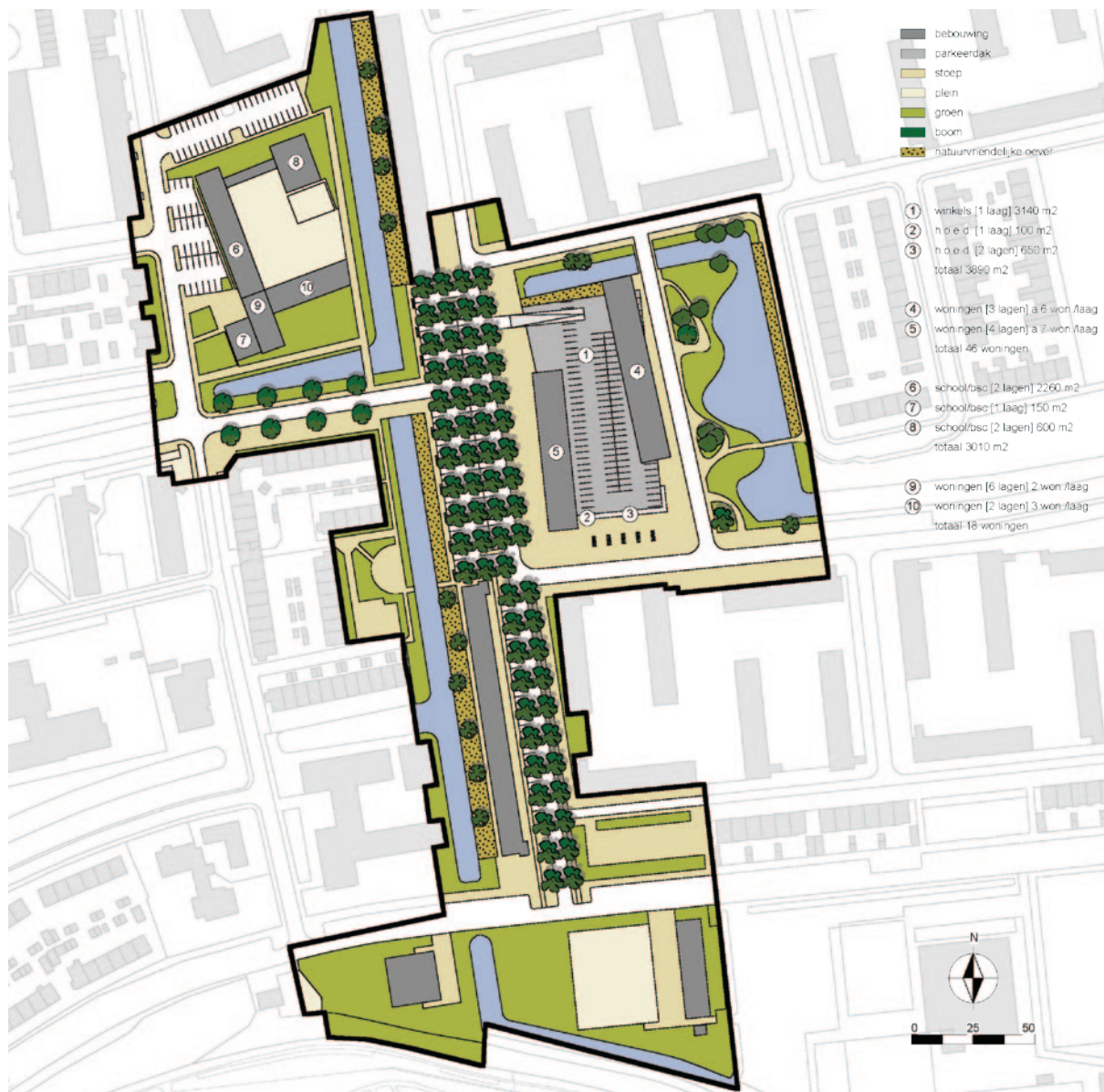
4. compositie van de kopgevels.

5. verwantschap in materialisering en detaillering voor de projectmatige woningen.

6. onderbouw: verfijnde detaillering en plasticiteit.

stedenbouwkundige uitwerking

Gouda Oost

Gouda Herontwikkeling Centrum Gouda Oost. Mei 2006.

Stedenbouwkundig plan voor de vernieuwing van het centrum van het naoorlogse Gouda Oost. Masterplan.

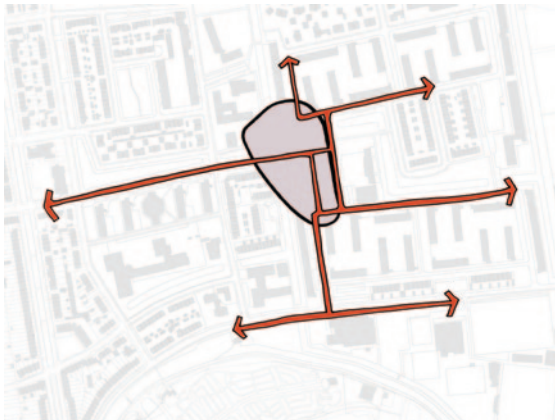
In samenwerking met Hein Driest, gemeente Gouda en Martijn de Gier, kbng architecten (voorheen: de MYJ).

In opdracht van de gemeente Gouda.

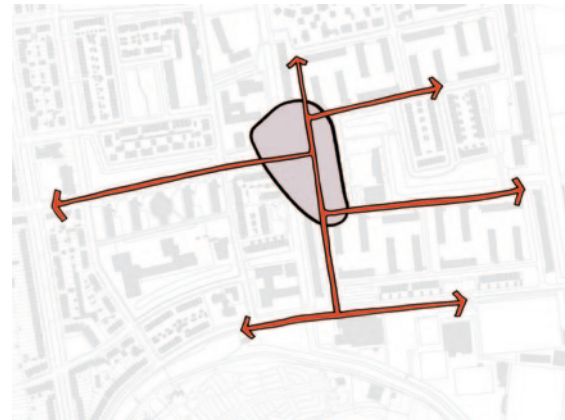
In het nieuwe centrum worden alle voorzieningen bij elkaar gebracht in een helder ruimtelijk verband. Ze vormen het herkenbaar hart van de wijk.

De brede school en het buurtservicecentrum zijn op de kop van de Dunantsingel gesitueerd, het gezondheidscentrum, winkels en nieuwe woningen aan de De Rijkestraat. De centrale ruimte ligt tussen de twee gebouwen, aan het water, aan het eind van de Dunantsingel en aan het eind van de Wiardi Beckmanstraat.

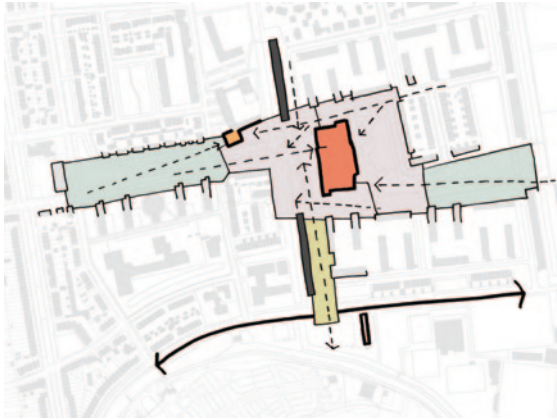
De verkeersknoop rondom de De Rijkestraat is ontward, de Wiardi Beckmanstraat en de Johannes Poststraat liggen nu in elkaars verlengde. De centrale ruimte is niet als één plein gedacht maar als een aantal verschillende ruimtes die aan en langs het water liggen; een wandellaantje, een schoolplein, een winkelplein, en parkeerlaan. Op deze wijze kunnen verschillende groepen op een eigen manier en op eigen tijden gebruik maken van de openbare ruimte.

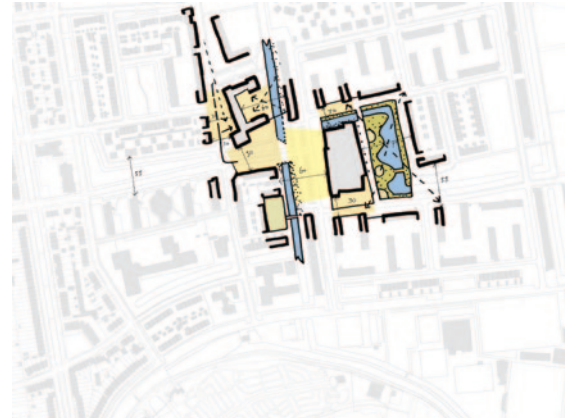
bestaande infrastructuur

nieuwe infrastructuur

Prettige en overzichtelijke benadering

een goede buur - ontmoeting bestaande en nieuwe bebouwing

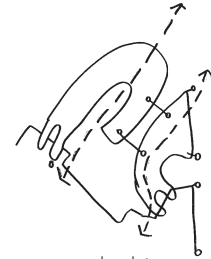
doorsnede winkelcentrum

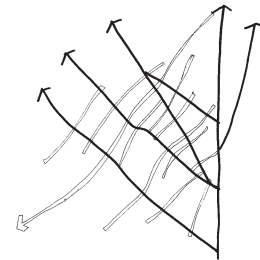
hoofdplanstructuur

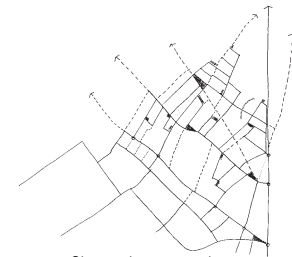
rand als binnenmotief: dieptewerking van gelaagde opbouw

wonen op de plateaus

weefsel van lijnen

fijnmazig netwerk

Nieuw Caberg

Nieuw Caberg, Januari 2006

Stedenbouwkundig plan voor een villabuurt met dorps karakter aan de Noord-Westrand van Maastricht, ca.350 woningen.

In samenwerking met Carin Jannink, landschap en stedenbouw en Frank de Josselin de Jong, landschapsarchitect.

In opdracht van de gemeente Maastricht.

Dit project is opgenomen in het Jaarboek Landschapsarchitectuur en stedenbouw in Nederland 2003/2007.

De opgave betreft het ontwerp van een villabuurtje met een dorps karakter van ca 350 woningen aan de rand van Maastricht. Bij een dorp is het samenhangend beeld een vanzelfsprekende resultante van een functionele organisatie en relatie met het omringende landschap en de loop van de geschiedenis. Nemen we bij het hier gevraagde programma het beeld even vanzelfsprekend als resultante dan ontstaat er geen dorp maar een suburbane buurt, die begint aan een eigen maar nog niet geschreven geschiedenis.

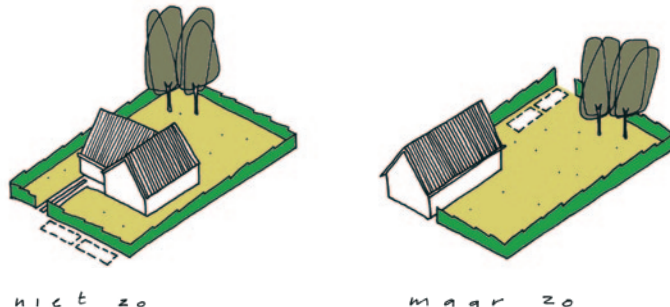
Een dorp valt niet te kopiëren, maar voor deze opgave gebruiken wij het wel als inspiratiebron. Een dorps karakter ontstaat niet vanzelf. Het moet onderdeel uitmaken van het ontwerp. De gebruiksvrijheid op het eigen terrein is als belangrijkste kenmerk van het dorp genomen. Dit maakt de eigen kavel aanpasbaar aan ontwikkelingen in de tijd. Duurzaamheid gaat hier niet alleen over slim omgaan met materiaal en energie, ook over het zoeken naar de meeste gebruiksmogelijkheden in en rond het huis. Ruimte om te rommelen, om veranderingen in het huishouden en het gebruik (en nieuwe technieken) op te nemen, zodat je er langer blijft wonen en er meer tijd is om je aan een omgeving te hechten en een vorm van gemeenschappelijkheid te vinden.

Voor de beeldkenmerken van het 'dorps karakter' moeten we ons terdege afvragen welke 'beeldvraag' op welk schaalniveau in het ontwerp beantwoord kan of moet worden. We moeten als het ware het dorp uiteenrafelen en abstraheren om het vervolgens weer in elkaar te kunnen zetten. Een vergelijkbare exercitie als Mondriaan met zijn boom heeft gemaakt.

Op de individuele kavel is de gebruiksvrijheid onderzocht.

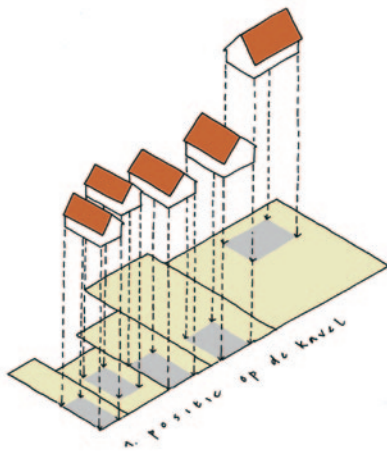
In het landschap worden de elementen gezocht die de structuur van de nieuwe woonwijk gaan bepalen.

En op het niveau van de straat wordt de verkaveling geregeld en toont zich het karakter van de wijk.

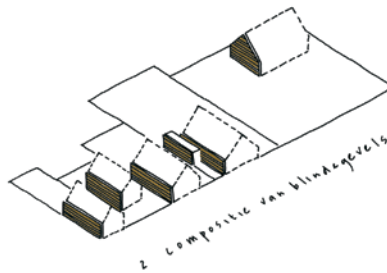

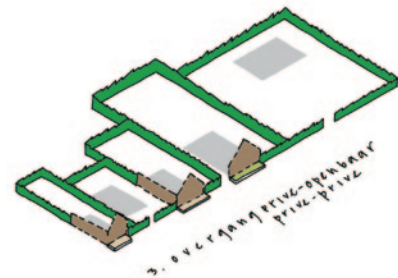
compositie dorpsstraat: muur, haag, gelaagdheid

positie op de kavel: in de hoek

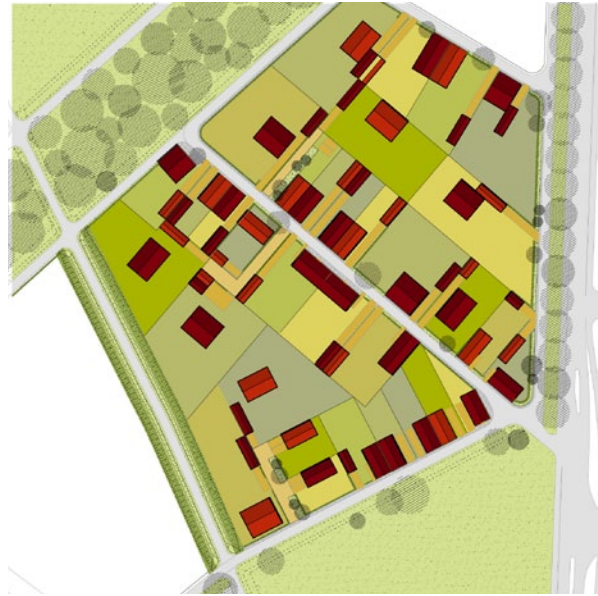
blinde gevels

hagen als erfscheiding

verkaveling westelijk deel

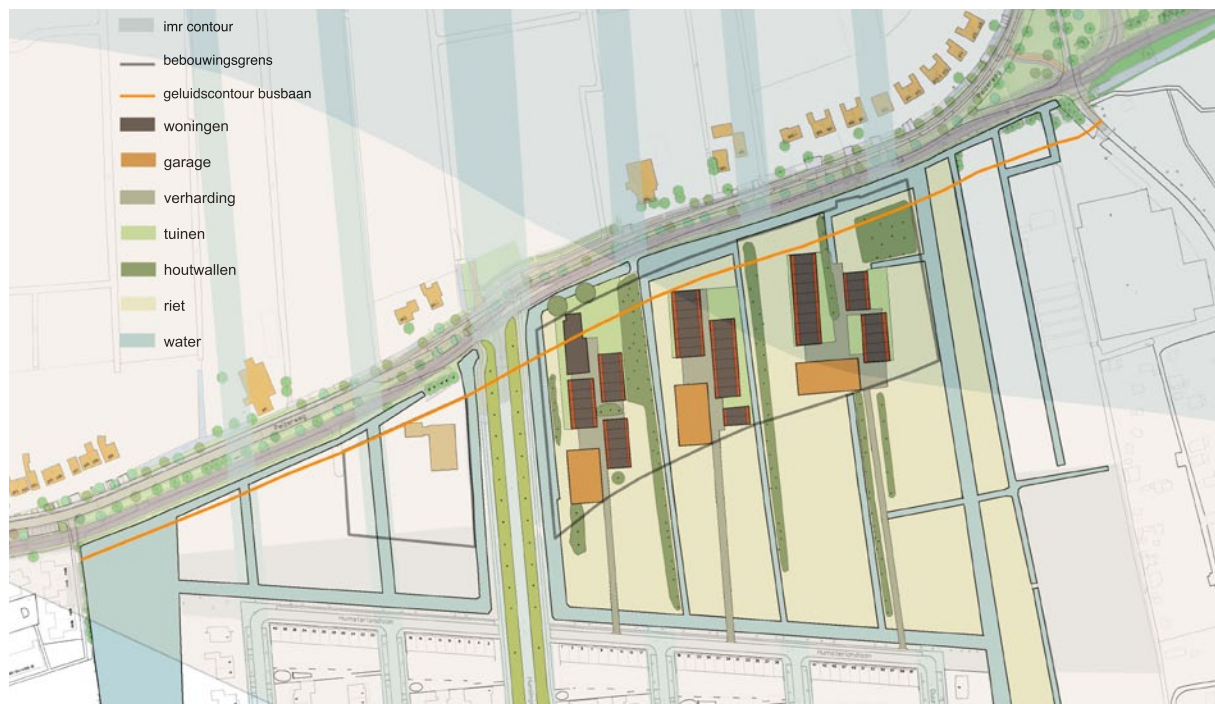

verkaveling oostelijk deel

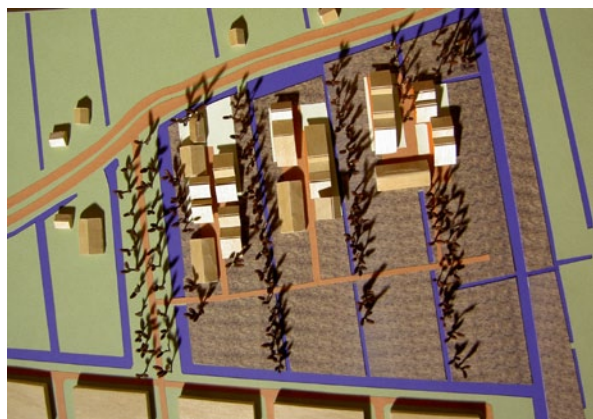

maquette foto's

plankaart

maquette foto's

Peizerweg

Peizerweg Groningen. Januari 2004

Stedenbouwkundig plan voor 50 woningen aan de oostrand van het stadspark.
i.o.v. Strukton Bouwprojecten Groningen.

Het plangebied ligt tussen de Peizerweg, een bebouwingslint tussen Hoogkerk en Groningen, en Kranenburg, een Groningse uitbreidingswijk ten westen van het Stadspark. Het plangebied vormt de voorruimte van Kranenburg. Kern van de opgave was de nieuwe bebouwing zodanig te groeperen dat die voorruimte nog erfahrbaar zou blijven. Het boerenerf, als verzameling stevige en heldere volumes heeft model gestaan voor de verkaveling.

De bebouwing is geconcentreerd op drie eilanden. Het resterende weiland wordt afgegraven en met riet ingeplant. De bestaande houtwallen worden gehandhaafd en soms opgedikt of verlengd.

Een smal pad - 4 meter breed - ontsluit de eilanden. Elk eiland heeft een parkeerschuur (groot en gesloten volume) en gemeenschappelijke fietsenberging. Aan het pad liggen de woongebouwen, type veel-onder-een-kapper. De afstand tussen de wooneilanden is 30 meter.

De woningen hebben een terras aan de rietzijde, soms een kleine tuin op verschillende posities; aan het riet, aan het pad, als moestuin naast de bestaande boerderij. De woningen zijn van hout en hebben aan weerszijden een dakoverstek van ongeveer twee meter. Aan de tuinzijde is het gevelbeeld open. Daar kan daar vrolijk getimmerd worden aan erkers, balkons, uitbouwen etc. als het maar binnen het overstek blijft. Zo kan de grote lijn samen gaan met huiselijk gepruts. Aan het pad hebben de woningen een doorlopende stoep die onder het overstek valt, het gevelbeeld is hier gesloten.

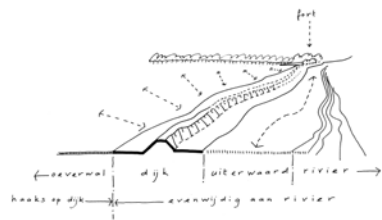
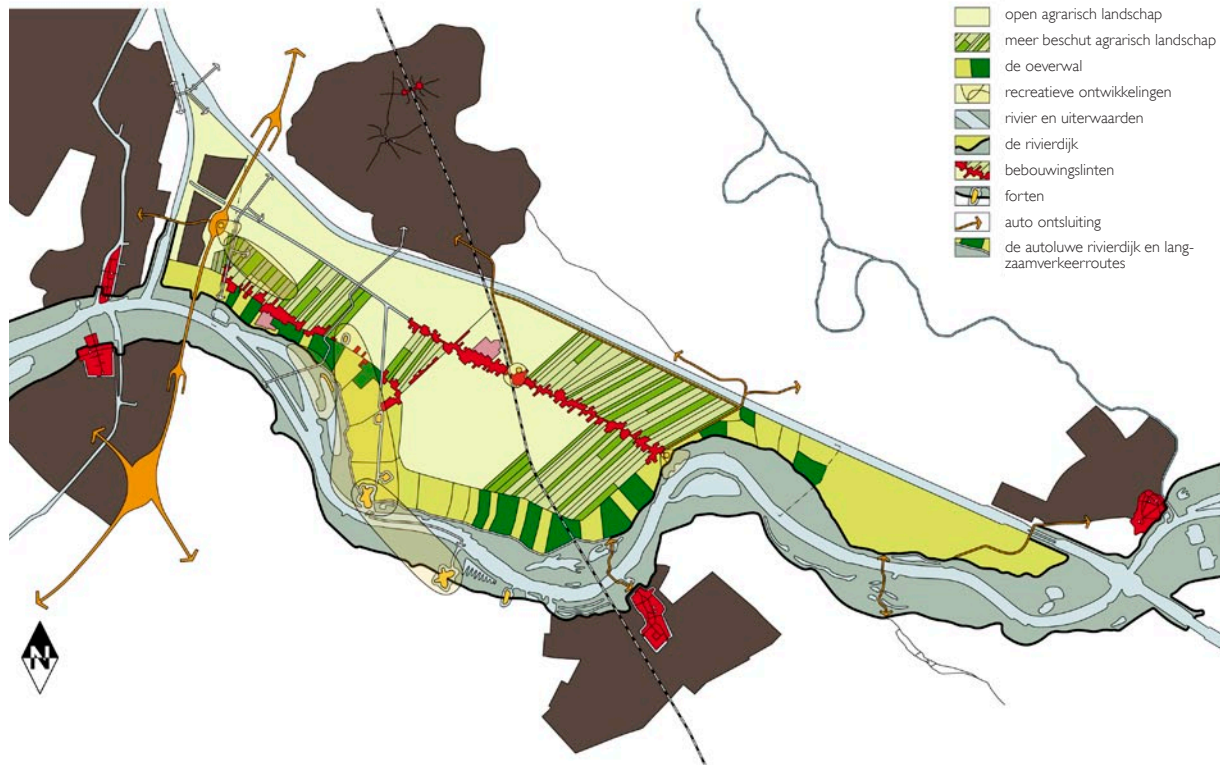
plangebied tussen Peizerweg en Kranenburg

Kranenburg: enclave met riet (bijna) rondom en lange zichtlijnen naar noorden

Structuurvisies en nota's

structuurvisie

ruimtelijke opgave riveire en uiterwaarden

ruimtelijke opgave oeverwal

ruimtelijke opgave linten

Eiland van Schalkwijk

Structuurvisie Eiland van Schalkwijk, Houten. Maart 2011.
In samenwerking met Carin Jannink landschap en stedenbouw.
In opdracht van de gemeente Houten.

Het eiland van Schalkwijk ligt ten zuiden van Houten en wordt begrensd door het Amsterdam-Rijnkanaal aan de noordzijde en de rivier de Lek aan de zuidzijde. In de Utrechtse regio is het Eiland één van de weinige onversneden en 'hele' landschappen die tot aan de stadrand reiken. Een landschap waar de weidsheid van het agrarische land en de grootsheid van de rivier kunt voelen zonder last te hebben van de ruis die de stadrand van Houten, Nieuwegein en Vianen met zich meebrengt. Het eiland is dan ook niet voor niets onderdeel van twee nationaal belangrijke landschappen nl. de Nieuwe Hollandse Waterlinie en het Rivierenlandschap. Mede door zijn ligging in de stadrand van Utrecht en Houten staat het landschap onder een recreatieve druk maar ook onder een verstedelijkingsdruk. Het voor de toekomst weerbaar maken van het karakteristieke 'hele', onversneden landschap van het eiland is de hoofdpoging voor de Structuurvisie. Daarbij zijn landbouw, recreatie en energieproductie de economische dragers van de ruimtelijke ontwikkelingen.

Door middel van een open planproces zijn alle belanghebbenden betrokken bij het opstellen van de visie. In meerdere participieronden is er gedacht over de bestaande kwaliteiten van het eiland en zijn er verschillende ideeën en bouwstenen aangedragen voor de uitwerking van de visie. Deze ideeën en bouwstenen zijn verwerkt in 4 ontwikkelingsbeelden. De uiteenlopende beelden zijn samengesteld om scherpere te krijgen in de discussie over de gewenste toekomstige ontwikkeling van het eiland van Schalkwijk. De 4 ontwikkelingsbeelden zijn 'teruggebracht' tot 1 structuurvisie waarin per deelgebied de toekomstige opgaven zijn benoemd.

Waterlinie

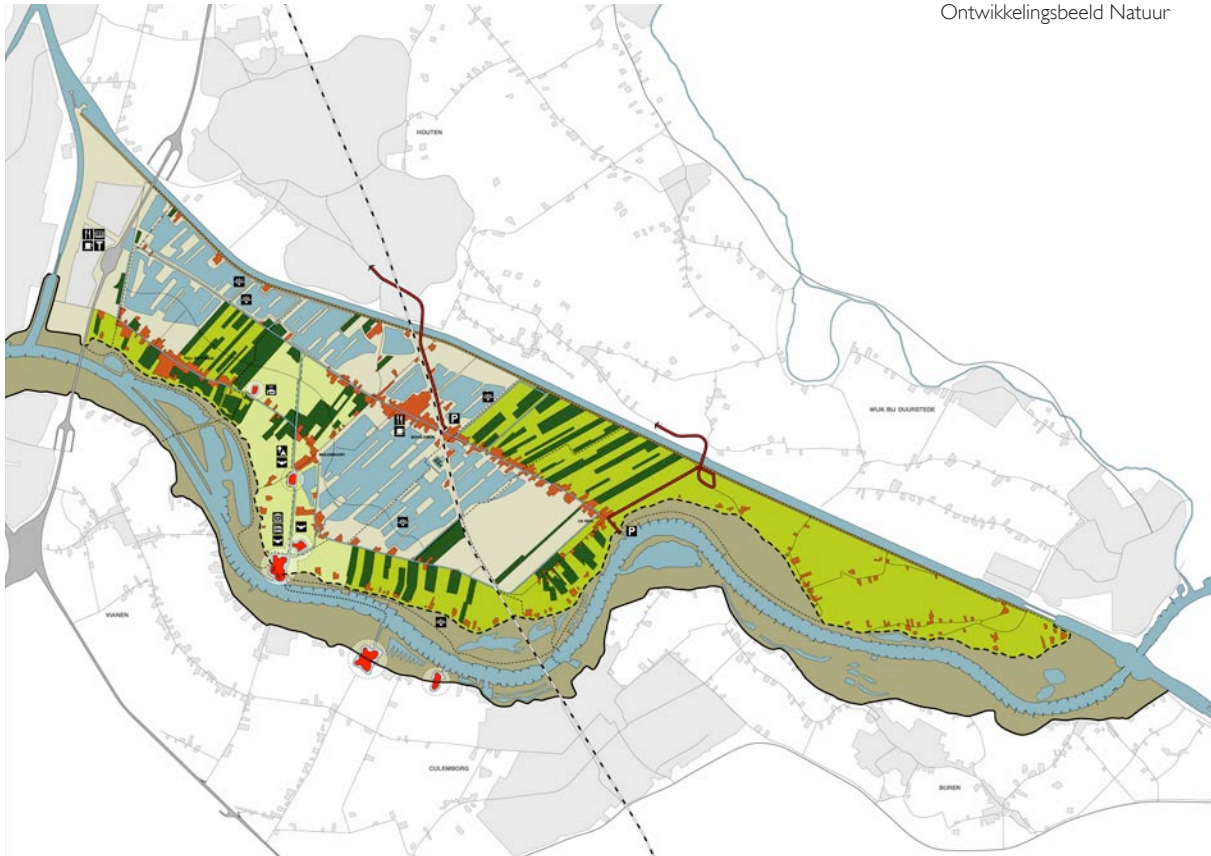
Poorten

Oeverwal

Rivier en uiterwaarden

- nieuwe natuur langs de Lek, vrij toegankelijke struinnatuur (watervogels en ganzen)
- waterijkgebied afgewisseld met weilanden (soorten van natte graslanden, oeverzones en moerassen; weide- en moerasvogels, waterplanten en vissen)
- opgaande beplantingselementen afgewisseld met open weilanden (leefmilieu voor zangvogels, zoogdieren, insecten en vlinders)
- opgaande beplantingselementen afgewisseld met open weilanden, sturen op het waarneembaar houden en maken van het stelsel van de Nieuwe Hollandse Waterlinie

- de rivierdijk, alleen fietsers, wandelaars en bestemmingsverkeer
- natuurvriendelijke oevers AR-kanal
- ontsluitingsweg naar transferia
- fietspontjes
- kanoroute
- wandelroute
- fietsroute
- T transferium A-27
- C café

- R restaurant
- E educatief centrum
- V vogelobservatiepost
- V vleermuiscentrum
- V vleermuisenfort
- K kamperen bij de boer
- J jeugdherberg
- M museum
- P parkeerplaats overstap fiets en voet

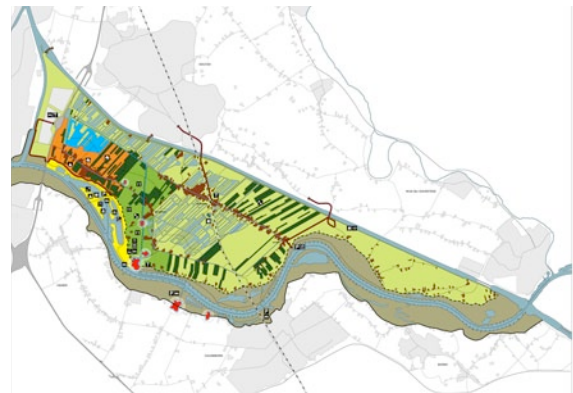
Ontwikkelingsbeeld Energie

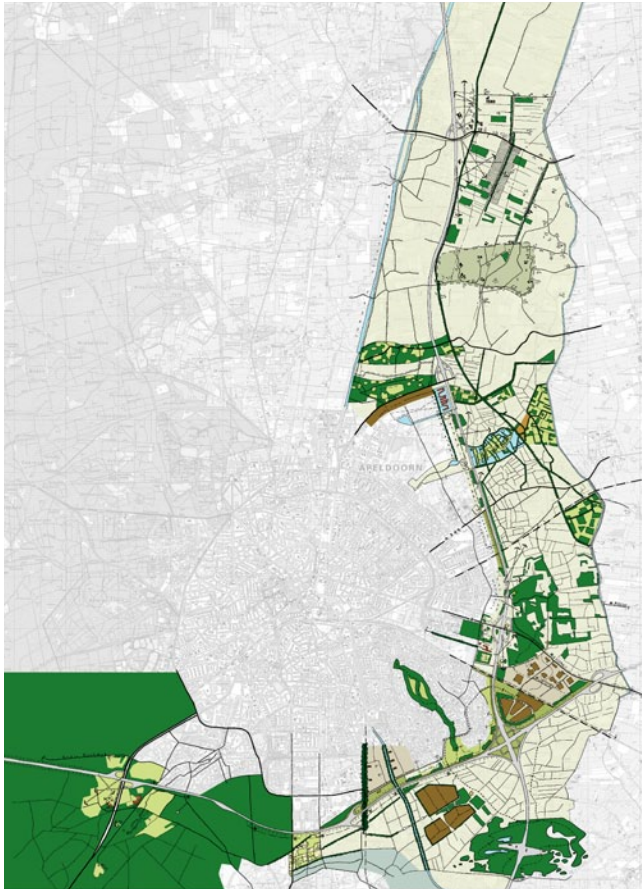

Ontwikkelingsbeeld Landbouw

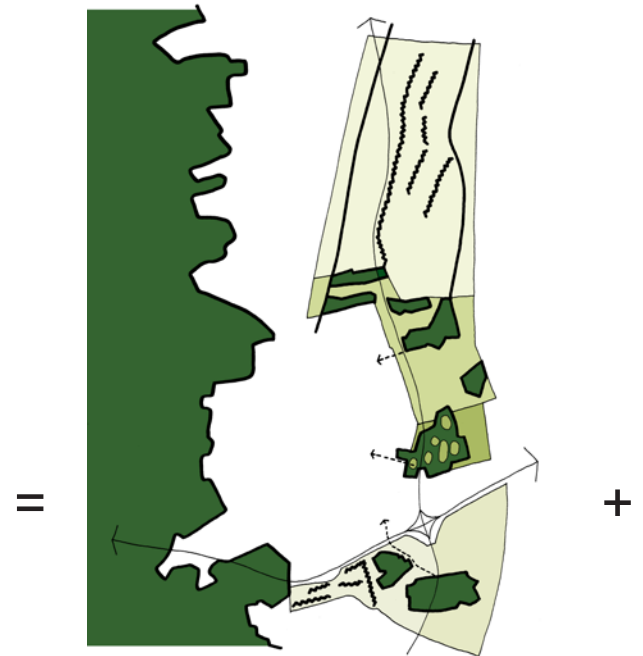

Ontwikkelingsbeeld Recreatie

de etalage van Apeldoorn, de verbinding tussen stad en ommeland

landschappen

A1-A50

De relatie tussen de stad, de snelweg en het landschap. Januari 2010.

Handreiking ruimtelijke kwaliteit.

In samenwerking met Carin Jannink landschap en stedenbouw.

In opdracht van de gemeente Apeldoorn

Het doel van de "Handreiking ruimtelijke kwaliteit A1- A50" is de ruimtelijke kwaliteit nadrukkelijk op de agenda te zetten voor alle projecten en initiatieven langs de A1 en A50. Daarmee is deze Handreiking géén beleidsdocument maar een echt werkboek. Hierin wordt het beeld geschetst dat op basis van de huidige plannen te zien zal zijn, vanaf de snelweg, maar ook vanuit stad en landschap (waar gaat het naar toe). Op basis daarvan worden de conclusies op een rij gezet en een koers voor de stadsrand uitgezet. Daarin worden 4 kernopgaves benoemd:

- de interne ruimtelijke samenhang van de onderliggende landschappen en hun verbinding met de stad;
- de stadsrand zelf als nieuwe grote landschappelijke eenheid;
- de afritten en omgeving als entrees van de stad met elk een onderscheidend landschappelijk karakter;
- het verfijnen en aanhelen van het onderliggend netwerk als verbinding tussen stad en ommeland.

Koers en kernopgaves zijn vertaald naar hanteerbare uitgangspunten en ontwerpogaven per project.

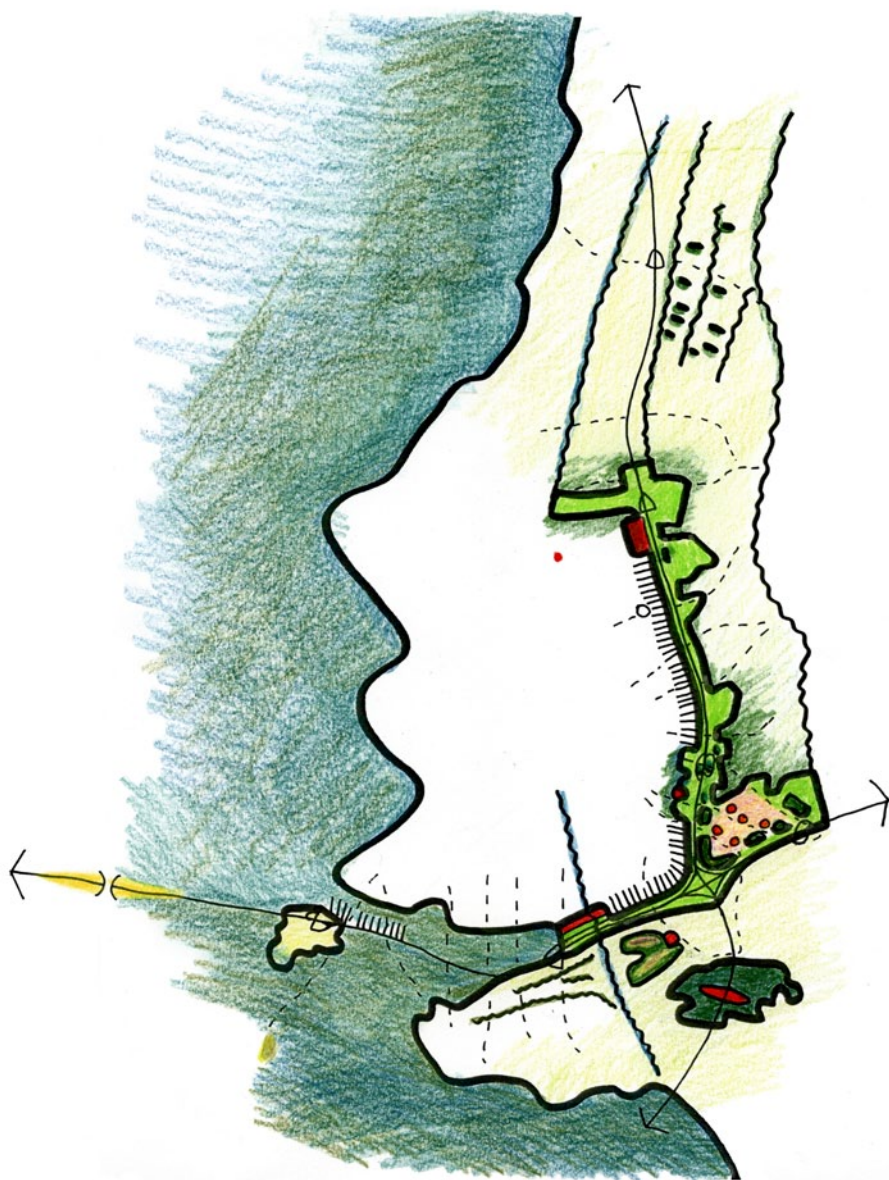
15 kilometer stadsrand

5 entrees

het onderliggend netwerk

de stadsrand is niet de grens van de stad en snelweg, maar de overgang naar het ommeland.

etalage van de stad, overgang tussen stad en ommeland

De stadsrand, als nieuw type landschap vormt de etalage van de stad.

Wonderlijk genoeg is juist hetgeen de stad onzichtbaar maakt ook dat wat de stad laat zien. De geluidswering toont de omtrek van de stad, en geeft aan waar je naar binnen kunt. En richt, door haar geslotenheid, de blik op het landschap aan de andere kant van de snelweg. Door de geluidswering in verloop van tijd tot een samenhangend geheel te transformeren (door bijvoorbeeld eenzelfde soort begroeiing van wallen en schermen, eenzelfde voorgrond) ontstaat een sterk ruimtelijk element dat tegelijkertijd rust brengt en de omgeving beter laat zien, als een nieuwe 'stadsmuur'.

Aan de noord- en zuidkant van de stad is het landschap open. Aan de zuidkant liggen RBAZ en Beekbergerwoud als grote plukken in het landschap. Aan de stadse kant van de A1, tussen de Veluwebosrand en het Apeldoorns Kanaal toont Kayersmolen haar gezicht. Aan de oostkant van de stad is het landschap meer bebost en parkachtig door het bos van Woudhuis en de boomcoulissen van Weteringse Broek; het landschap vouwt zich om de snelweg heen.

In deze etalage wordt de bebouwing tentoongesteld. De architectuur wordt zichtbaar in de plooiën van het landschap en is ontworpen op de 'flits' van het voorbijgaan, waarin in één keer een sterk beeld wordt neergezet. Het gaat om een markant volume, helder afgetekend in de omgeving (voorgond en achtergrond en inkadering). Bij meerdere volumes is sprake van een krachtig ensemble. Positie, materialisering en detaillering zijn zodanig dat het gebouw/ensemble inspeelt op de benadering en het voorbijgaan van de automobilisten, maar ook van dichtbij een boeiend geheel is.

de stadsrand

De wallen en schermen rond de stad vormen met elkaar en hun onmiddellijke omgeving een grote landschappelijke eenheid. Net als bij een laan of een park zou aan deze stadsrand als een samenhangend geheel moeten worden gewerkt.

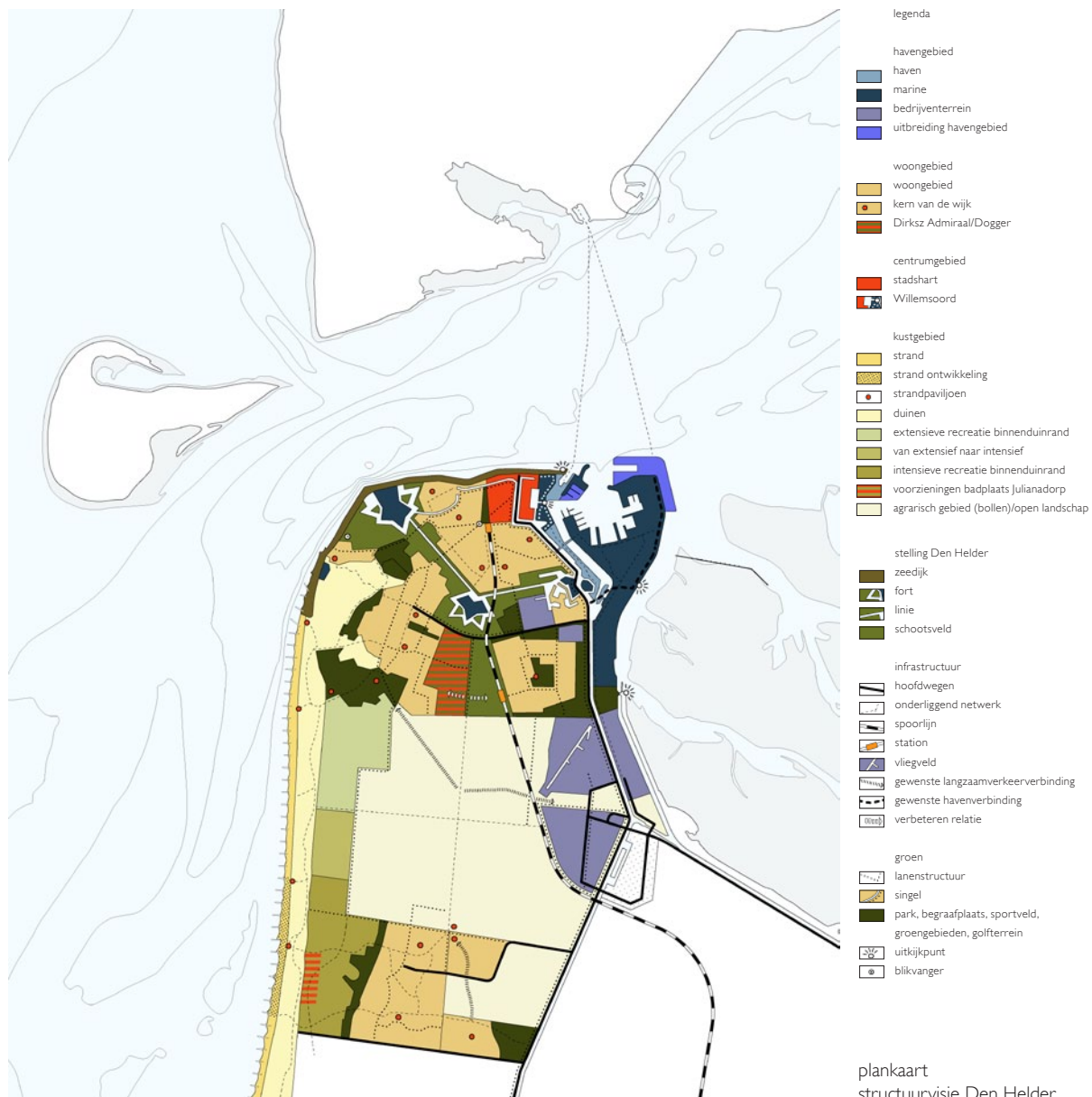
De stadsrand is geen scheiding maar een tussengebied dat zich toont naar zowel de stad als van de snelweg en het landschap.

Het gebied dat bestaat uit de snelweg zelf, de onderdoorgangen en viaducten, de combinatie van schermen, wallen en grondlichamen en het aanliggende terrein. Vanuit de stad en het landschap zijn de hoge randen het meest in het oog springende onderdeel en daarmee de zoom van de stad en de zoom van het landschap.

Het is de opgave om in deze stadsrand de wallen en schermen in één handschrift brengen en in samenhang te bezien met de beplanting op de voor- en achtergrond en afgestemd zijn op het aan- of overliggende landschap.

Dat vraagt om een inrichtings- en beheersplan voor gehele stadsrand.

Met de nog aan te leggen wallen kan meteen resultaat geboekt worden, met de bestaande schermen en wallen kan met beheer en onderhoud aan transformatie op lange termijn gewerkt worden.

Structuurvisie Den Helder

Structuurvisie Den Helder: November 2009.
In samenwerking met Miranda Reitsma.
In opdracht van de gemeente Den Helder:

Den Helder is een maritieme stad, met een krimpende bevolking en een veranderende economie. Met de strategische visie 2020 kiest de stad voor een koers op duurzame verbreding van haar economische dragers en het op orde brengen en houden van het vestigingsklimaat. De stad bouwt daarmee voort op haar tradities, maar kiest duidelijk voor vernieuwing. De structuurvisie is de ruimtelijke vertaling van deze strategische visie 2020. Ze benoemt de ruimtelijke ingrepen en voorwaarden die nodig zijn om de doelen te bereiken. In de structuurvisie maakt de stad duidelijk wat de ruimtelijke gevolgen zijn van haar ambities en verschaft daarmee een planologische duidelijkheid aan haar bewoners, overheden en andere partijen.

De structuurvisie is geen 'nieuw' plan voor de stad, maar het kader waarin alle bestaande plannen bij elkaar zijn gebracht. Het geeft overzicht over wat er ruimtelijk in ontwikkeling en in uitvoering is in de stad en wat de onderlinge samenhang is van die verschillende ontwikkelingen. Het overzicht is in een aantal werkbijeenkomsten voorgelegd aan sleutelfiguren uit de Helderse gemeenschap, ambtenaren, raadsleden en het college. In deze werkbijeenkomsten is het overzicht getoetst aan de gestelde doelen van de strategische visie en tegen het licht van de actualiteit gehouden.

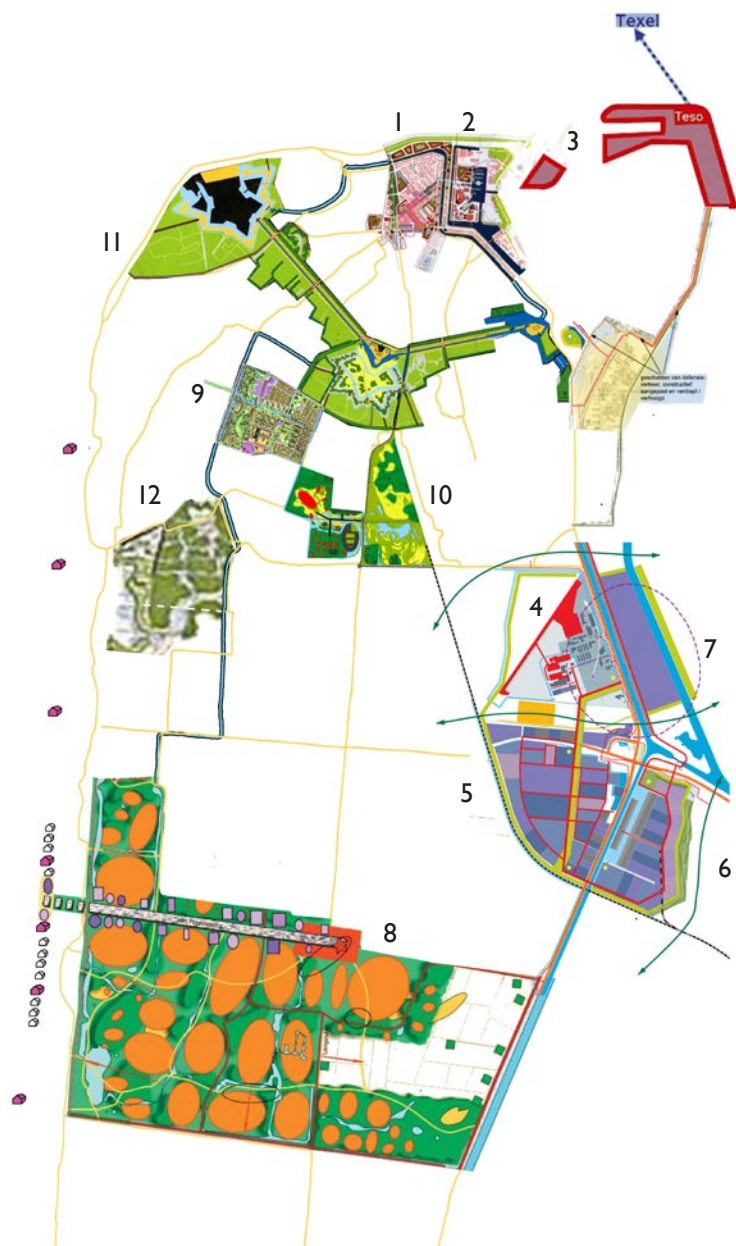
maritiem domein

bewonersdomein

bezoekersdomein

de bestaande plannen:
de opgaven voor de stad worden voor een
groot deel ingevuld door de plannen die in
uitvoering en ontwikkeling zijn. Den Helder
ligt dus goed op koers!

- 1 Stadshart
- 2 Willemsoord
- 3 Haven
- 4 Helder
- 5 Koypunt
- 6 RHB
- 7 Oostoever
- 8 Julianadorp
- 9 Nieuw Den Helder
- 10 de Dogger
- 11 De Stelling/kerngebied Groen Casco
- 12 Duinzoom

Er zijn twee verschuivingen geconstateerd: de structurele krimp van het aantal inwoners van de stad en de inzet op (inter-) nationale positionering van de maritieme economie vanuit een regionale samenwerking.

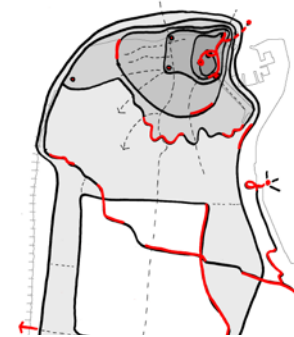
Op basis van de werkbijeenkomsten zijn 6 aanvullende opgaven voor de stad benoemd. Ook is de positionering van Den Helder scherper gesteld; als regionaal voorzieningencentrum, als havenstad, als badplaats en als woonstad.

Het resultaat is uitgewerkt tot de ruimtelijke visie op de stad als geheel en geeft daarmee een overzicht van de ruimtelijke opgaven waar de stad de komende 10 jaar aan gaat werken.

De twee kanten van Den Helder:
Ontspannen aan zee en een hardwerkende haven.

de aanvullende opgaven voor de stad:

strategie voor de krimp

Accepteren en investeren:
 Vernieuwen van de economie:
 kenniseconomie en vrije tijds economie
 (Kop van Noord Holland: duurzaam,
 groen, rustig.)
 Regionale positionering en regionaal
 netwerk:
 regionale woningmarkt en arbeidsmarkt,
 bundeling van bovenlokaal onderwijs, zorg
 en cultuur.
 Kwaliteit van de leefomgeving:
 ontspannen woonklimaat, veel tussen-
 ruimte.
 Woningbouw:
 kwaliteit in plaats van kwantiteit

infrastructuur op orde

Optimaliseren van het regionaal netwerk
 i. s. m. gemeentes en Provincie.
 Hoofdontsluitingstructuur:
 de knelpunten in de hoofdstructuur kun-
 nen alleen opgelost worden als ze vanuit
 het perspectief van de totale structuur
 bekeken worden.
 Langzaamverkeerstructuur:
 aanleggen van de ontbrekende schakels in
 het alzijdig en fijnmazig netwerk;
 aansluiten op de landelijke fiets- en wan-
 delnetwerken.
 Openbaar vervoer:
 ontwikkelen van maatwerk voor de regio.

borgen raakvlak haven-stad

Afstemmen planontwikkeling haven, infra-
 structuur, bedrijventerreinen, Willemsoord
 en kennisinstituten;
 Openbare plekken benoemen en borgen;
 Wandeling langs de haven, langs het
 Zeedok, rond Willemsoord, rond de bin-
 nenstad;
 Verbinden oost en west voor langzaam
 verkeer;
 Ervaarbaar maken van het wad.

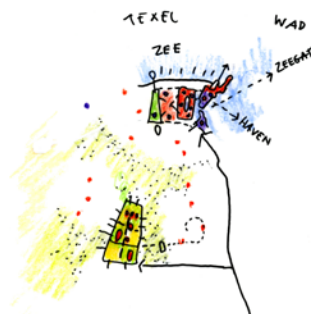
bewonersdomein

maritiem domein

bezoekersdomein

gebruik en betekenis van De Stelling

De Stelling is voor alle drie domeinen verschillend van betekenis.

Opgave: faciliteren van gebruik, tijdelijke programmering en beheer.

Bewoners:

Linie als stadspark, schootveld als 'speelruimte',

Maritiem:

onderdeel van de militaire geschiedenis van de stad. Het visitekaartje van de vernieuwing van de stad.

Bezoekers:

Willemsoord en de Zeedijk programmeren als een boeiend historisch militair complex.

profiel Dogger-Dirksz Admiraal

Huidige situatie accepteren, preciezer profileren en trefzeker programmeren.

Stadhuis hoort in het centrum.

Centrum van regionale voorzieningen.

Ziekenhuis als motor.

Oriënteren op landschap: Stelling- Nollen.

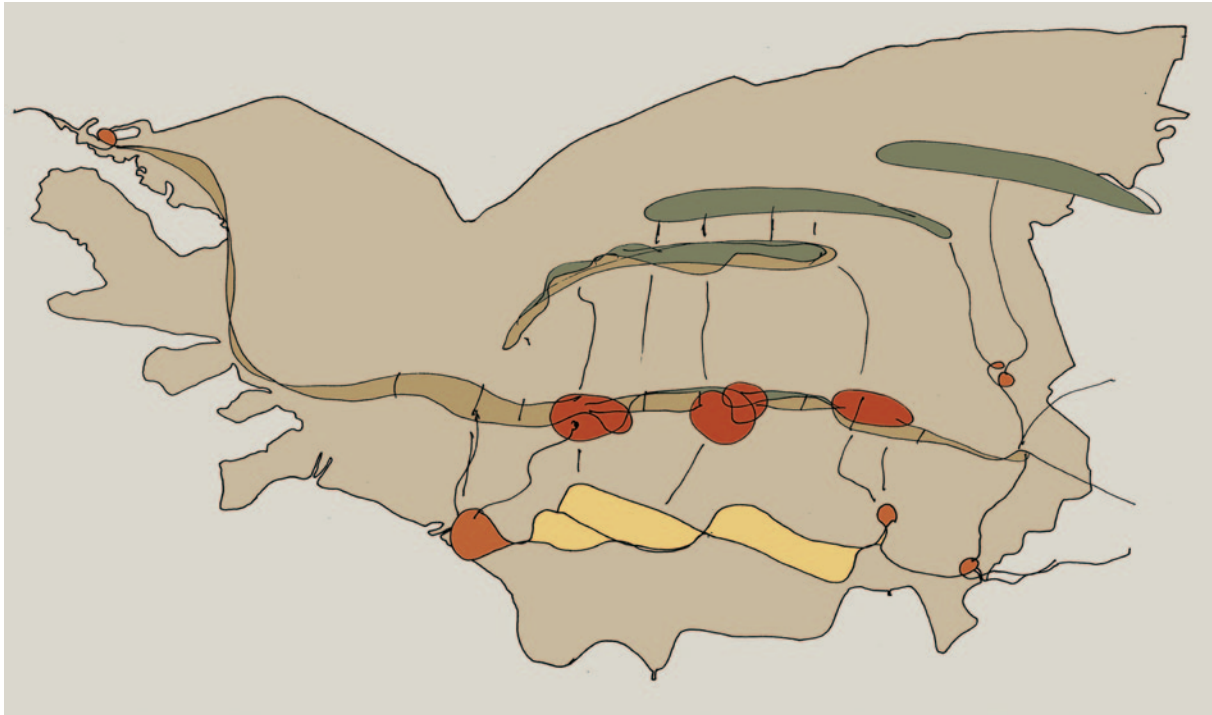
Betere verbinding station Den Helder Zuid

Julianadorp aan Zee

Trefzekere programmering, goed doseren van de schaarste.

Investeren in een beschutte en beboste binnenduinrand waarin de recreatieve voorzieningen geconcentreerd kunnen worden.

Grens met de bollenvelden scherp houden, geen verdere bebouwing en branchevervaging in de rand, zodat het agrarische hart van Den Helder en de scherpe lijnen van de polder ervaarbaar en zichtbaar blijven.

ruimtelijke structuur gemeente de Marne

mogelijke locaties Winkelconcentratie en een Multifunctionele Accommodatie

Leens

MCFA Leens, Februari 2006

Afwegingskader voor de locatiekeuze van een Winkelconcentratie en een Multifunctionele Accommodatie.
Discussienota.

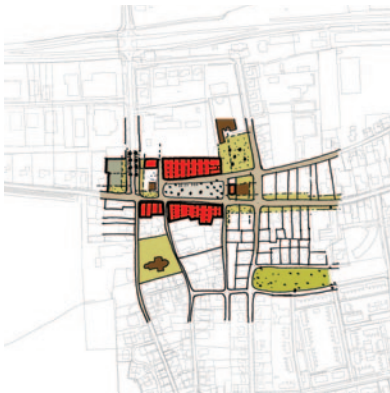
In opdracht van de gemeente de Marne.

11.290 inwoners op 11.000 ha in 21 kernen

Een lage bewoningsdichtheid vraagt om een groot organiserend vermogen.

Niets staat op zichzelf, het is voortdurend zoeken naar een precair evenwicht.

De opgave was een afwegingskader te creëren voor de locatiekeuze van een Winkelconcentratie en een Multifunctionele Accommodatie. De ruimtelijke verkenning maakt de verschillende mogelijkheden en de gevolgen daarvan inzichtelijk, benoembaar en vergelijkbaar. Er kan aan gerekend worden zodat er naast de wenselijkheid ook inzicht ontstaat in de haalbaarheid. Het vinden van de juiste locatie is belangrijk voor het doelmatig functioneren van de Multifunctionele Accommodatie en de Winkelconcentratie maar ook voor het vinden van een vanzelfsprekende plaats binnen de structuur van de dorpen en het omland. Het moet passen in de lokale ruimtelijke gebruikslogica en de bestaande structuur versterken.

1. Infrastructuur in de regio: een ogenschijnlijk evenwichtige verdeling.

2. De binnenflank van de deltametropool is zichtbaar geworden in een reeks bedrijven en kantoorlocaties langs de snelwegen aan de westkant van de regio.

3. De Kromme Rijn is nog steeds van betekenis: de scheidslijn tussen de oude en nieuwe wereld in de regio, tussen de dynamische westkant (niets te verliezen) en de ontspannen dorpse oostkant (veel te verdedigen).

4. Meer dan de helft van de regio is 'park', gesubsidieerd landschap waarin de landbouw geen rol meer speelt als economische drager van het landschap. Lichtgroen is vitaal landbouwgebied, donkergroen is nu al beschermd/geconsolideerd landschap. De minder donkergroene kleur is landelijk gebied dat in de toekomst van karakter zal veranderen; ofwel beschermd ofwel via recreatief medegebruik geïntensiveerd.

Regio Utrecht

Atlas Regionaal Structuurplan Utrecht, Mei 2005
10 jaar planvorming tegen het licht gehouden.
In opdracht van BRU Utrecht.

Atlas Regionaal Structuurplan Utrecht, geeft een overzicht van 12 jaar regionale plannen en zet op een rij wat in elk plan de grote thema's waren, hoe de opgave in de loop van de jaren verschoven is maar ook wat de constanten zijn. Deze acht kaarten laten de kern van de ruimtelijke karakteristieken in de regio zien. Conclusie is dat er ruimtelijk een groot verschil is tussen oost en west en dat de vernieuwings- en verdichtingsopgaves zijn aan beide kanten anders zijn van aard. Beiden hebben een eigen dynamiek, vragen daarmee misschien om een eigen manier van sturing en eigen programma's. Ze zijn niet tegen elkaar maar dankzij elkaar.

5. Ook hier is een scheiding tussen oost en west te zien. Het gaat om verschillende opgaves. In het westen moeten er nieuwe landschappelijke verbanden tot stand gebracht worden, in het oosten is de transformatie gericht op het behoud van het landschappelijk karakter en het voorkomen van het aaneenklonken van de verschillende dorpen.

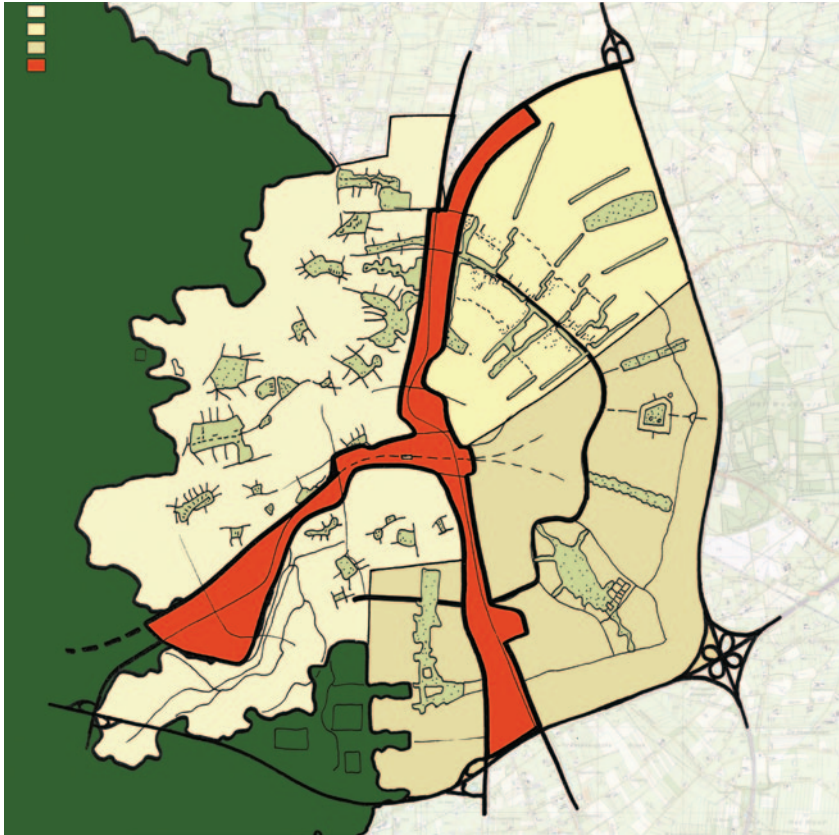
6. De cultuurhistorie als nieuwe opgave voor oude zaken zou wel eens heel goed mee kunnen werken bij die landschaps- en wateropgave.
blauw - waterlinie
paarsig - limes
bruinig - landgoederen

7. Het verschil tussen oost en west is juist de kwaliteit van de regio. Beide delen hebben een eigen robuuste structuur: de infrastructuur in west, het landschap in oost, belangrijk daarbij is dat de samenhang tussen die twee werelden gewaarborgd moet blijven met lokale middelen: fietspaden, wandelpaden, busverbindingen, dorpsstaties, ovfietsen, etc.

8. Oost: nieuwe economische dragers voor het landschap, optimaal gebruik maken van het opnamevermogen van de verschillende landschapstypes, op zoek naar de juiste mengverhouding. West: daar ligt de ruimte om, ook in vernieuwingsgebieden, aan de moderne stad te bouwen. Aan de westkant van de stad is de ruimte en zijn de juiste condities voor een verstedelijkingslag: hogere dichtheden, gebouwde parkeervoorzieningen, veel keuzemogelijkheden vwb vervoer, voorzieningen, werk, opleiding.

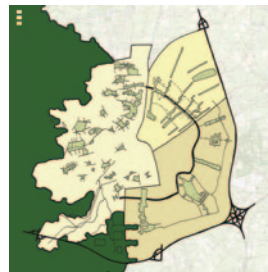
hoogbouw langs nieuwe grote lijnen van de stad, maar niet hoger dan de Veluwe (75 meter);
binnen het fijnmaziger ruimtelijk stelsel zorgvuldig ingepast en niet hoger dan 30 meter.

de grote lijn

het handschrift van de grote lijn

het Apeldoornse idioom

Hoogbouw Apeldoorn

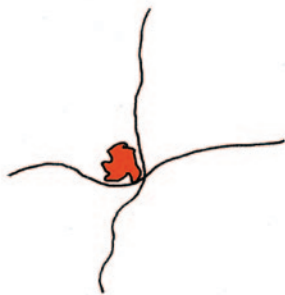
Onder de bomen of boven de bomen. Hoogbouwvisie Apeldoorn. December 2004
In opdracht van de gemeente Apeldoorn

Hoogbouw is één van de mogelijkheden om het gebruik van de ruimte te intensiveren.

In vergelijking met compacte laagbouw is hoogbouw een middel dat de ruimte van de stad kan structureren en wat tot een grotere ruimtelijke diversiteit kan leiden.

Hoogbouw is een sterk middel, dat precies moet worden toegepast. Het kan even ingrijpend zijn voor de mentale kaart van de stad als een nieuwe verbindingsweg. Het kan een brug slaan tussen een specifieke plek en de structuur van de stad.

Het zicht op de skyline van een stad ontvouwt zich op afstand; bij de benadering en de omzwerving. Een visie op hoogbouw is ook een visie op de encenering van de benadering en op de verschillende posities van de stad ten opzichte van de omringende landschappen. Misschien moet de stad haar mouwen opstropen richting Zutphen en Deventer; zich terughoudend opstellen ten opzichte van de dorpen aan de Veluwezoom, onvindbaar zijn vanaf de Veluwe en langs de snelwegen afwisselend verschijnen en verdwijnen.

Apeldoorn aan de snelwegen

aan de Veluwe

aan de Veluwezoom

in het IJsseldal

Het gebouw en het maaiveld

Parkeren en toegang tot het parkeren

Vormgeving entree

Bergingen, fietsenstalling, vuilopslag

Vormgeving plint

Inrichting maaiveld

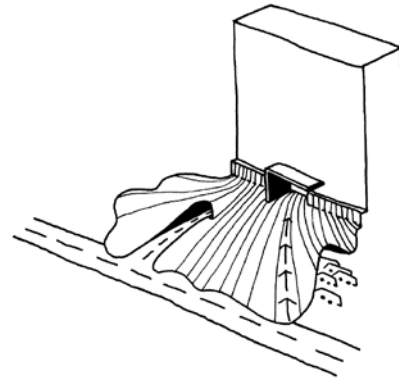
Voorkant, zijkant, achterkant

Aansluiting op het openbaar gebied

Benadering van het gebouw

Erfafscheiding

Verlichting

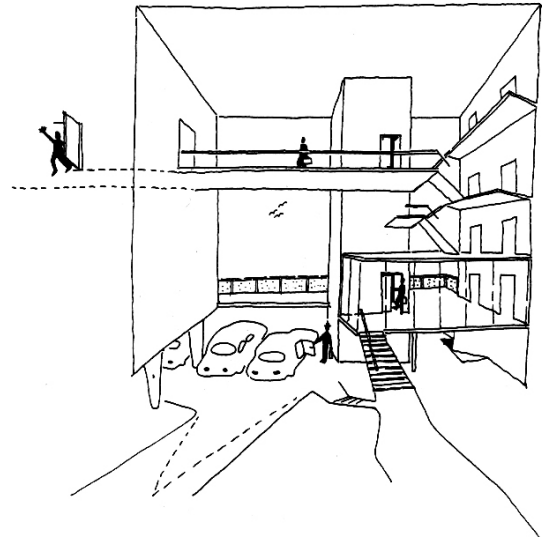

‘Het scenario van het thuiskomen’

De ruimtelijke kwaliteit van de verkeersruimte
in het gebouw.

De ruimtelijke kwaliteit van de plattegrond,
het uitzicht en de buitenruimte

Privacy

tekening: gestapeld wonen in het groen, Franz Ziegler

Het gebouw en de buren

Minimaliseren van hinder veroorzaakt door schaduw en wind.

Waarborgen van voldoende lichtinval en privacy.

Waarborgen van de kwaliteit van de openbare ruimte.

Vormgeving van de erfgrans.

Kersschoten: Het plantsoen is de 'bemiddelaar' tussen 12 en 2 lagen, mooi ensemble.

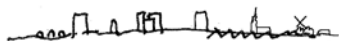
De Mheen: barre landing, rommelige ruimte, ruimtelijke structuur valt door herhaald verbouwen uiteen, beeld wordt bepaald door containers en achterkanten.

De rij eengezinswoningen kijken tussen de woontorens (scherm/filter) uit over de ruimte van het kanaal. De opstaande rand van de parkeergarage zoomt de ruimte mooi af; het kanaal ligt achter, niet aan de straat.

Het ensemble

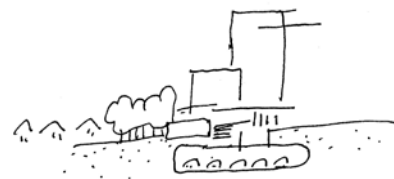
Hoogbouw maakt altijd deel uit van verschillende werelden. Het gebouw vormt samen met andere hoge gebouwen, masten en bomen de skyline van de stad en is zichtbaar op grote afstand. Het gebouw is ook vanuit veel verschillende plekken in de stad te zien en hecht zich daarmee aan een omgeving waar het in feite niet staat. En het gebouw neemt een positie in ten opzichte van de gebouwen daarnaast en beïnvloedt de directe omgeving om en onder het gebouw.

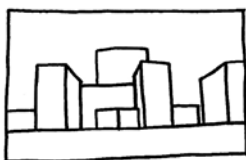
skyline

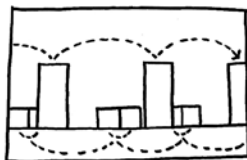
zicht op de stad

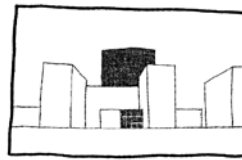
ensemble

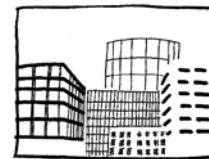
vorm

serie, regelmaat, herhaling

schaalcontrast & overeenkomst

belijning gevelconcept

uit: Kleur Rotterdam. Els Bet en Heide Hinterthür

Handboeken en beeldkwaliteitsplannen

Het straatje. Johannes Vermeer ca. 1657-1658

Intérieur met Aubergines. Henri Matisse. 1911

Op de schilderijen van Vermeer en Matisse gaat het er Apeldoorns aan toe. Er is niet een hoofdonderwerp op het doek, maar je ogen gaan bijna vanzelf van de ene plek naar de andere. Bij Vermeer van de lucht naar het poortje en daarachter; naar het kind op de stoep en de vrouw in de deur. Je ziet ook nog een glimp van het interieur. Voor en achtergrond zijn wel gescheiden, maar er is meer ruimte aanwezig dan je in een keer kunt overzien. Wat verder weg ligt, hoort er toch bij. Bij Matisse vloeien voor- en achtergrond in elkaar over; de blik is niet gericht maar wordt verstrooid. In de binnenstad van Apeldoorn staat vrijwel alle bebouwing los van elkaar; je kijkt overal tussendoor naar een andere wereld. Van Apeldoorn zie je in een blik de straat zelf, maar ook het einde en de achterkant van de straat.

Binnenstad Apeldoorn

Cultuurhistorische en ruimtelijke analyse binnenstad Apeldoorn. Mei 2009.

In samenwerking met Heide Hinterthür, Topaz Architecten, Leon Meijel, Van Meijel - adviseurs in cultuurhistorie en Carin Jannink landschap en stedenbouw.

In opdracht van de gemeente Apeldoorn.

De cultuurhistorische en ruimtelijke analyse beschrijft en verbeeldt de ontwikkelingsgeschiedenis van de stadsplattegrond van de binnenstad van Apeldoorn, de leesbaarheid van de verschillende tijds- en ontwikkelingslagen in de structuur; de bebouwing en de openbare ruimte en de karakteristieke beeldmiddelen. Zo ontstaat er greep op het typisch Apeldoornse.

Wat is 'eigen' en onderscheidend in de binnenstad van Apeldoorn? Hoe komt het dat de binnenstad zo 'losjes' in elkaar zit, je overal tussendoor kijkt, en er vlak naast elkaar enorm verschillende sferen aanwezig zijn? Hoe kunnen we dit begrijpen vanuit de ontwikkelingsgeschiedenis van de stad? Hoe toont de stad die tijdslagen in haar structuur en in de bebouwing? Hoe kunnen we de diversiteit aan ruimtebeelden herkennen en waarderen? Waaruit bestaat de kwaliteit? En hoe kunnen we die bestaande kwaliteit gebruiken als vertrekpunt voor de toekomstige ruimtelijke opgave?

de geschiedenis

1. historische kern
2. kanaalzone
3. villa's en lanen
4. Apeldoornse huisjes
5. Centrum & Cityplan
6. cultuurkwartier Beekpark

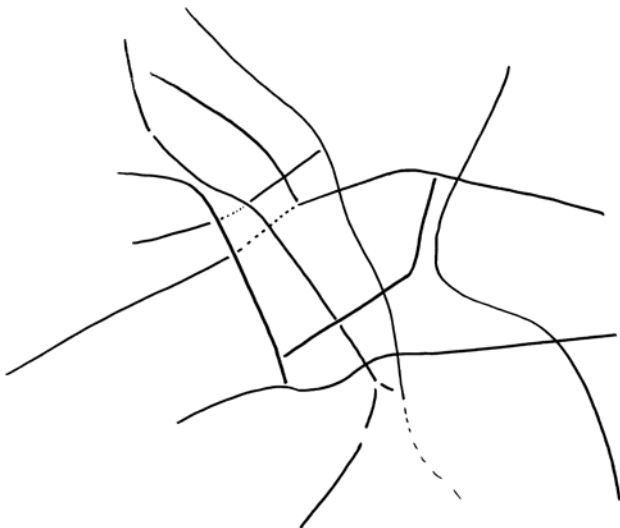
lappendeken

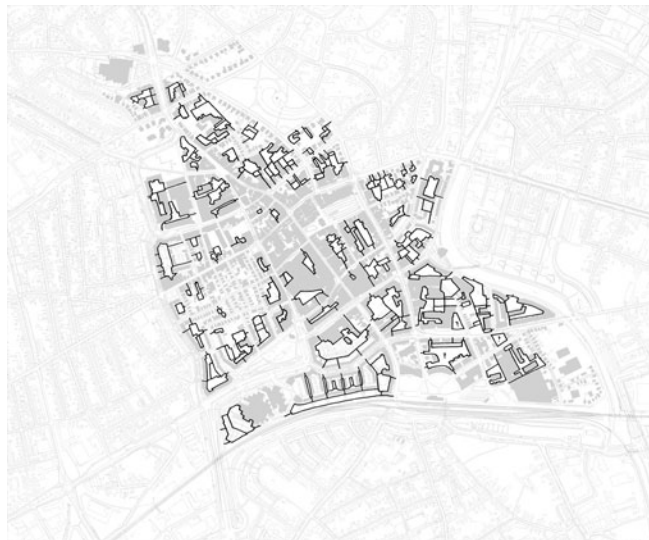
lange lijnen

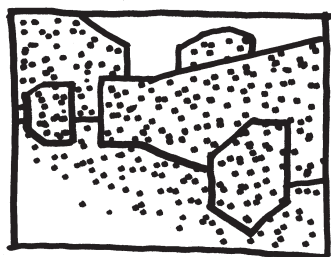
grote ruimtes

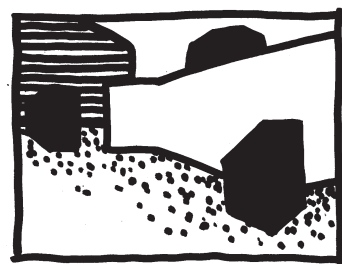
helder onderscheid tussen straten en binnenterreinen

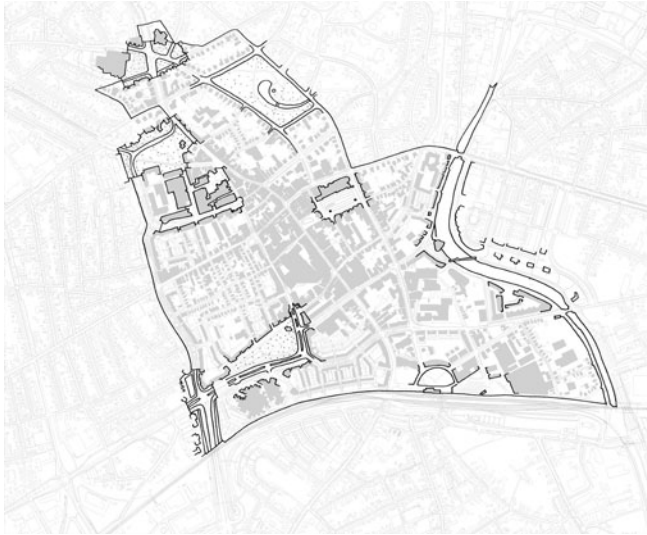

de omlijsting van het 'kleine'

het ordenen van de verscheidenheid

het 'grote' groot en helder houden

lappendeken - binnenwerk

Afrikaanderwijk

Handboek Afrikaanderwijk. Oktober 2007

In samenwerking met Heide Hinterthür, Topaz Architecten en Leon van Meijel, STOA.

In opdracht van Vestia, Rotterdam.

ruimtebeeld en ontwerpopgave:

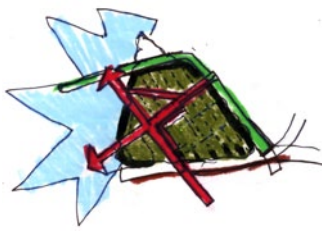
Sloot wordt straat

Bestaande bebouwing geprojecteerd op het slotenpatroon van de Hillepolder:
Op de diagonale straten na is het stratenpatroon van de Afrikaanderwijk een letterlijke afspiegeling van het toenmalige slotenpatroon.

Stevig stelsel

Het stratenpatroon is helder en, op twee diagonalen na, evenwijdig en orthogonaal. Vanuit vrijwel elke straat is de rand van de wijk zichtbaar en voelbaar. De ruimtetypes zijn eenvoudig: straten met gesloten wanden en de grote ruimte van het plein. Bij de toekomstige aansluiting op Parkstad is het handhaven (en terugbrengen) van dit heldere patroon een essentiële opgave.

Ruimtelijke hiërarchie

Binnenin: de Paul Krugerstraat en de Pretoriastraat zijn de twee hoofdstraten die de wijk van de ene naar de andere kant doorsnijden. Waar ze elkaar kruisen ligt het enorme Afrikaanderplein.
Buitenom: bijzondere en verschillende randen. Weids havenlandschap, beschutte dijk, monumentale, licht gebogen bomenlaan

Verskil in atmosfeer

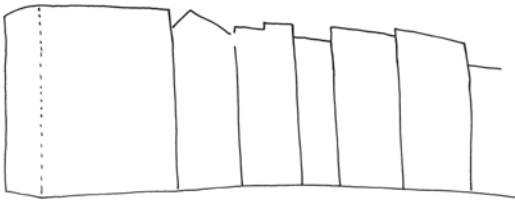
Ten noorden en westen van het plein: scherp licht door de nabijheid van het water; de straten komen uit op de markt, er staan grote gebouwen in het zicht aan het eind van de straten.
Ten zuiden en oosten van het plein is het groen en beschaduwde, de straten komen uit op de rand van het park en op de bomen van de Putselaan.

De kleur van het metselwerk houdt de verschillen bijeen, doordat de dakdozen niet wit maar rood zijn blijven ze een (weliswaar niet erg fraai) onderdeel van het geheel, mooie afwisseling van puien/bedrijvigheid in de plint.

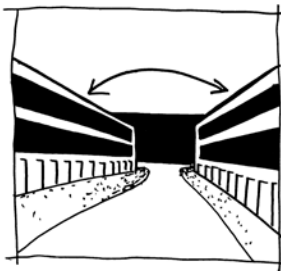
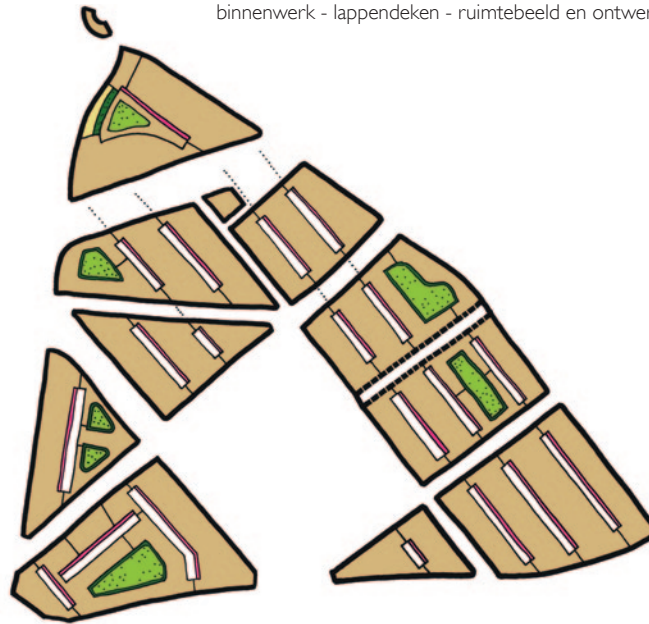
Verspringende gevelvakken

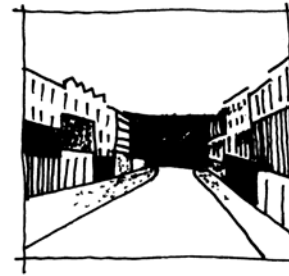
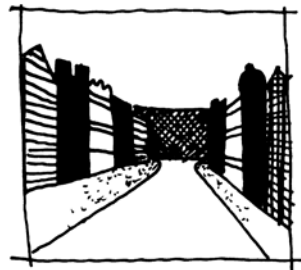
De afwisseling van korte bouwstromen is nog afleesbaar:

binnenwerk - lappendeken - ruimtebeeld en ontwerpogave

- hoofdstraten en buurtstraten
- hoofdstraat
helder en formeel profiel,
geen verspringingen in de rooilijn
 - hoofdstraat
maar ongeschikt t.o.v.
Plein en Brede Hilledijk
 - buurtstraat
intiemer, aandacht voor de zonzijde,
voortuinen: kan maar hoeft niet
 - hoek buurtstraat = hoek hoofdstraat
geen voortuinen
 - binnen terrein
omsloten door bebouwing,
geen hekken maar hagen

niet zo.....

maar zo

Rotterdam Zuid

Cultuurhistorische en stedenbouwkundige analyse van vooroorlogs Rotterdam Zuid. Februari 2008

In samenwerking met Heide Hinterthür, Topaz Architecten en Leon van Meijel, Van Meijel - adviseurs in cultuurhistorie.

In opdracht van de gemeente Rotterdam.

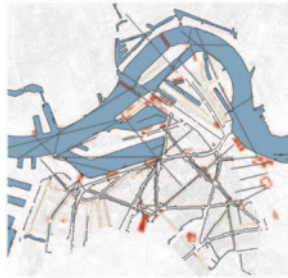
Rotterdam Zuid heeft een slecht imago. Er gaat op grote schaal gesloopt en vernieuwd worden. De cultuurhistorische en stedenbouwkundige analyse van het vooroorlogs Rotterdam Zuid benoemt en typeert het ruimtelijk repertoire. Het onderzoek biedt directe aanknopingspunten voor de huidige ontwerpopgaves en zet nu eens niet de sleetsheid en overbelasting centraal maar vooral het enorm krachtige, gelaagde en contrastrijke repertoire.

Waarom zit Zuid in elkaar zoals het in elkaar zit, hoe kan men de verschillen in de ruimtelijke structuur en het ruimtebeeld begrijpen? Welke knikken en hoogteverschillen in het huidige straatbeeld hebben met de voormalige polders en dijken te maken? Op welke manier hebben de havenwerken de bijzondere archipel en de bijbehorende dramatische inscenering bepaald? En hoe zit de ruimtelijke motoriek van de vooroorlogse arbeiderswijken in elkaar. Welke architectonische ingrediënten zijn bepalend voor de samenhang? Hoe toont zich het verschil tussen de stevige randen en het kleinschalige binnenwerk?

Het onderzoek verbindt de ontwikkelingsgeschiedenis met de ruimtelijke structuur en het ruimtebeeld, en benoemt en verbeeldt de ruimtelijke thema's op het schaalniveau van de stedelijke hoofdstructuur, de buurt, de straat en het knooppunt.

havenrand

zichtlijnen en blikvangers

binnenwerk

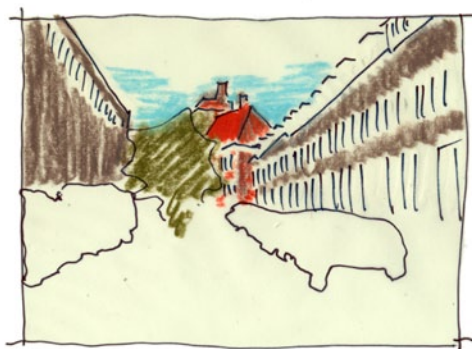
lange lijnen

Dwarsdoorzicht met op de voorgrond woningen, daarachter aan de overzijde van de Persoonshaven kleinschalige loodsen en daar weer achter woontorens aan de overkant van de Maas. Mooi contrast tussen gebruik, sfeer, bouwperiodes, schaal, contour en kleurbeelden.

De bebouwing van het Noordereiland schuift voor de Kop van Zuid: contrast tussen relatief homogeen, monochroom, aaneengesloten en lage bebouwing op één hoogte en veelvormige, veelkleurige en vrijstaande hoogbouw op de achtergrond.

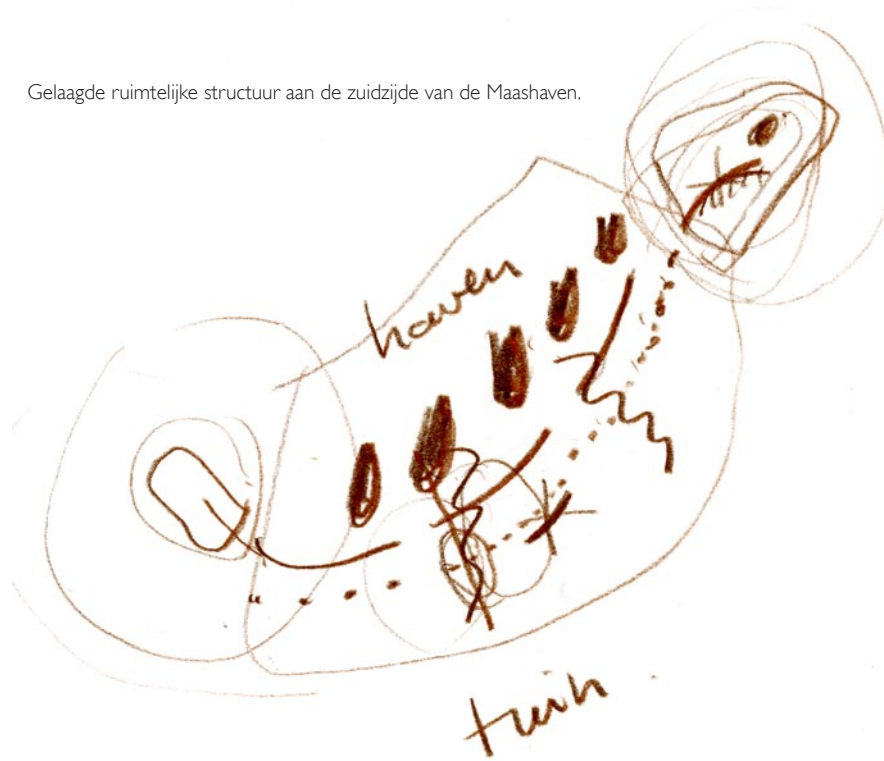

Den Hertigstraat, hoogte Blankenburgstraat.
Veel knikken, korte straatlengtes, korte doorzichten, besloten straatbeeld.

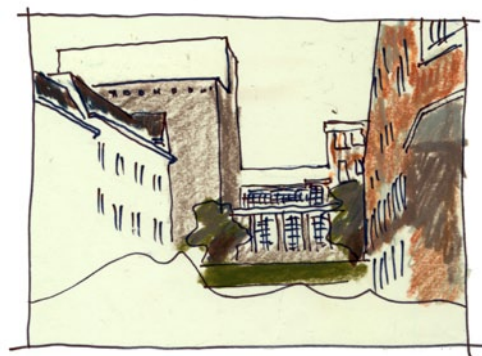

Den Hertigstraat, hoogte Katendrechtse Lagedijk.
Korte bouwstromen, heterogene ensembles.

Gelaagde ruimtelijke structuur aan de zuidzijde van de Maashaven.

Den Hertigstraat, hoogte Wolphaertsbocht.
Hoekbebouwing en bebouwing in zijstraten komen prominent in beeld.

Den Hertigstraat, hoogte De Manstraat, richting Brielselaan.
De hoge silo's op de rand schuiven over de bebouwing op de voorgrond. Het tribune-effect wordt verder versterkt door het hoogteverschil ten opzichte van de dijk.

Openbare ruimte

Plankaart inrichtingsplan Verlorenkost en Nonnenwater

Verlorenkost - Nonnenwater

Inrichtingsplan Verlorenkost en Nonnenwater; Gouda. Februari 2011.

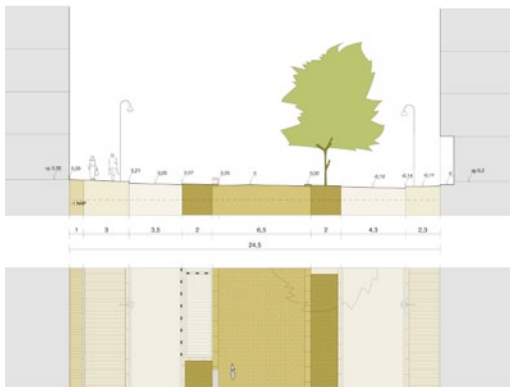
In opdracht van de gemeente Gouda.

In nauw overleg met de bewoners en het Platform Binnenstad West..

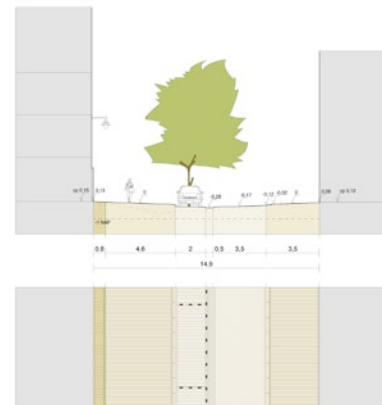
Verlorenkost en Nonnenwater vormen een belangrijke in- en uitgang van de Raambuurt van het centrum van Gouda. Samen met de Raam maakten ze onderdeel uit van het Goudse waterstelsel. Plannen om de grachten terug te brengen zijn tot nu toe te duur; met name door het enorme leidingenpakket in de straten. Hoewel er nog niet gegraven kan worden zou de nieuwe inrichting toch alvast naar de gracht toe moeten werken. Tegelijkertijd vraagt de grote diversiteit aan bebouwingsvormen en -leeftijden om een bindende en rustige voorgrond.

Het Nonnenwater, met oude pakhuisjes, een 50-er jaren waterleidingbedrijf gebouw, een 80-er jaren blok en nieuwe woningbouw van het Bolwerk krijgt een profiel met een middenberm met rondom een brede zoom waar wordt geparkeerd.

De Verlorenkost, met en nieuwbouw van de Koningshof en Bolwerk en het grote KV-station (elektriciteitsgebouw) krijgt een asymmetrisch profiel met eenrichtingsverkeer. Aan het einde van de straat, voor het KVstation is een pleintje met bomen aan het water en uitzicht over de Turfsingelgracht.

Middenberm profiel Nonnenwater

Profiel Verlorenkost

Nonnenwater

De middenberm van het Nonnenwater is afgezoomd met een ruim twee meter brede stoeprand waarin de parkeerplaatsen en de ondergrondse huisvuilcontainer zijn opgenomen. Tegenover de pakhuisjes wordt niet geparkeerd en staan drie bomen in de rand. Op de koppen van de middenberm staan lange, smalle en lage stenen bankjes. Wie daar zit kijkt weg over de lengte van het Nonnenwater en de Raam. De zoom is van een donkere steen, de middenberm van keitjes. De donkere tinten van de bestrating vormen een rustige ondergrond voor de verschillende bebouwing in het Nonnenwater. De ganzen die de hoek om komen wachten geduldig op het water. In de tussentijd zijn ze speeltoestellen voor de kinderen de buurt.

Verlorenkost

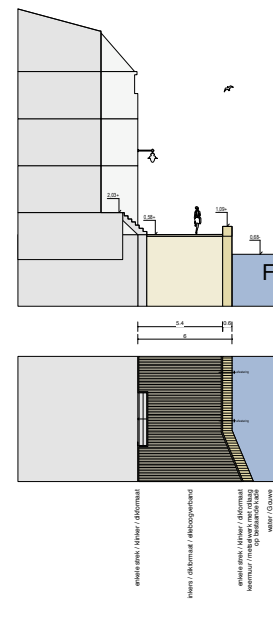
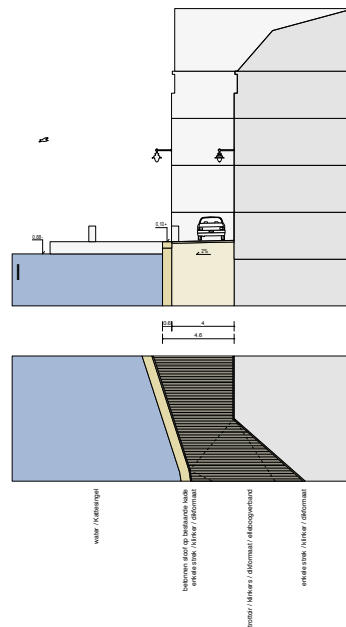
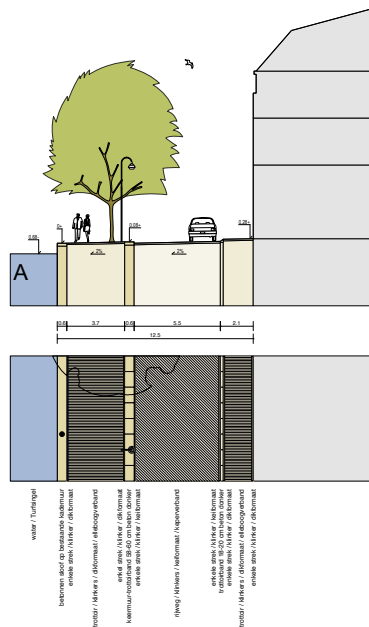
Aan de Verlorenkost, waar de woningen vaak met de keukens aan de straat zijn gesitueerd, worden de stoepen zo breed mogelijk gemaakt. Het is een asymmetrisch profiel, met een smalle rijbaan voor eenrichtingsverkeer: Vóór de woningen aan de Verlorenkost komt een woonstoepje in een afwijkende bestrating (80-90 cm), waar bewoners planten en een bankje neer kunnen zetten waardoor een gelaagde overgang ontstaat tussen stoep en woning. Zo komt er een vanzelfsprekende afstand tussen voorbijgangers en de woning.

Op het pleintje aan het einde van de straat, voor het KV-station, worden tussen de bestaande kastanjes 5 lindes bijgeplant. Langs de waterkant, in de groene berm, drie iepen. De lange, lage en smalle stenen bank staat ook hier op de rand van de zoom en vormt de rand van het pleintje. Het eind van de Verloren Kost wordt zo een beschutte plek onder de bomen, met uitzicht over het water van de Vest.

Bolwerk, Gouda

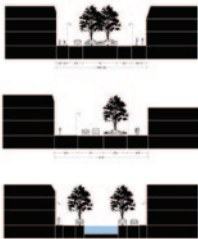
Inrichtingsplan net Bolwerk, Gouda. December 2009
In samenwerking met Carin Jannink landschap en stedenbouw.
In opdracht van de gemeente Gouda.

Het Bolwerk is een van de entrees van de binnenstad van Gouda. Het ontwerp voor de openbare ruimte is eenvoudig, onopvallend en zonder obstakels. Het vormt een rustige voorgrond voor de twee nieuwe bouwvolumes. Het ontwerp richt, onnadrukkelijk, de blik op het water, langs de bebouwing, of op de bomen aan het eind van de straat.

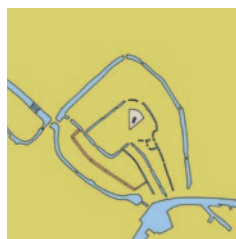

impressie van het Raam met gracht

profielen vergelijkbare Goudse straten

positie van het Raam in de binnenstad

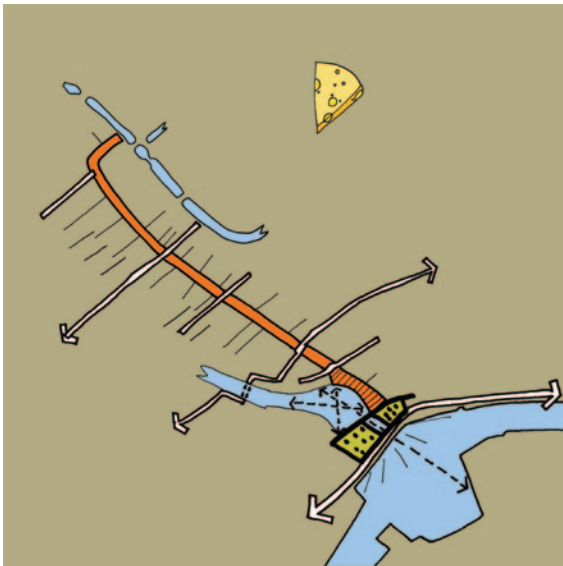
Raam Gouda

Drie keer Raam. November 2005

Drie plannen voor de herinrichting van de Raam in de binnen-stad van Gouda; gracht, groene middenberm, brede stoepen. Welke gebruiksmogelijkheden bieden ze en wat betekenen ze voor de buurt en voor de stad.

In samenwerking met Carin Jannink, landschap en stedenbouw.

In opdracht van de gemeente Gouda.(week van de Binnenstad)

huidige postite Raam

Raam als onderdeel van grachtengordel

Projectenoverzicht

Spoortunnel Gouda, renovatie van de tunnel en herinrichting van de openbare ruimte. Maart 2014

Ridderkerk, stedenbouwkundig plan voor de herontwikkeling van Centrum, i.s.m. Carin Jannink. December 2012

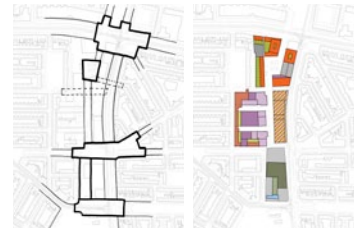
de Bilt, De Leijen Zuid. Stedenbouwkundig plan voor een verpleeghuis en woningen aan de rand van de Utrechtse Heuvelrug, i.s.m. Carin Jannink. Maart 2013

Santwijckse Poort, Tiel. Cultuurhistorische en ruimtelijke ontwerptheema's voor de herontwikkeling, i.s.m. Leon van Meijel. Juni 2012

Slapperdel Gouda, herinrichting pleintje aan achterkant van uitbreiding winkels. Oktober 2012

Lijn 11. Stap voor stap ontwikkelingsstrategie voor verouderd bedrijfsterein in Transvaal, Den Haag. Oktober 2011, i.s.m. Martin Verwoest

Tuindorp in detail - onderzoek naar onderhoud en beheer als stedenbouwkundige opgave in tuindorpen, i.s.m. Heide Hinterthür, Carin Jannink, Evelien van Es. Met subsidie van het SFA.

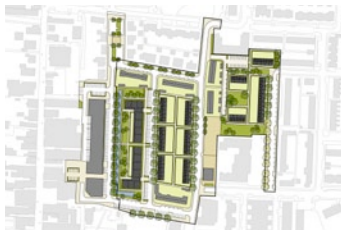
Visie openbare ruimte Raam en Vest in Gouda. Augustus 2011.

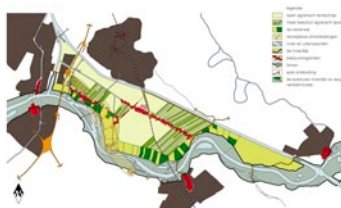
Asten, Uitwerking 1e fase stedenbouwkundig plan Loverbosch Oost. Oktober 2010, i.s.m. Carin Jannink.

Cultuurhistorische analyse Hoenderloo. Mei 2010, i.s.m. Heide Hinterthür en Leon van Meijel.

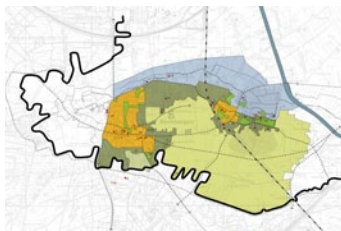
Stedenbouwkundig plan centrum Oost, Bergambacht. Augustus 2011, i.s.m. Oranjewoud.

Structuurvisie Eiland van Schalkwijk, Houten. Maart 2011, i.s.m. Carin Jannink.

Cultuurhistorische verkenning Feijenoord, Rotterdam. Juli 2010, i.s.m. Heide Hinterthür en Leon van Meijel.

Waardenkaart bij cultuurhistorische analyse Beekbergen Lieren. Januari 2010, i.s.m. Heide Hinterthür en Leon van Meijel.

Flower Power - het onderhoud van de stedenbouw in jaren 70 wijken, i.s.m. Heide Hinterthür, Carin Jannink, Dolf Broekhuizen, Evelien van Es, gemeente Gouda. Met subsidie van het SFA. Augustus 2011

Inrichtingsplan openbare ruimte Verlorenkost en Nonnenwater, Gouda. Maart 2011.

Kadernota Eiland van Schalkwijk, Houten. Ontwikkelingsbeelden en ruimtelijk casco. Juni 2010, i.s.m. Carin Jannink.

Begeleiding planvorming de Drie Notenboomen Gouda. 2006-2010

AI-A50, visie op de stad, de snelweg en het landschap, Apeldoorn. December 2009. I.s.m. Carin Jannink.

Inrichtingsplan het Bolwerk, Gouda. December 2009. I.s.m. Carin Jannink.

Structuurvisie Den Helder. November 2009. I.s.m. Miranda Reitsma.

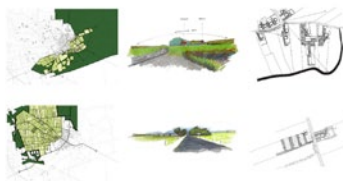
Cultuurhistorische analyse stadscentrum Oss. Oktober 2009. I.s.m. Heide Hinterthür en Leon van Meijel.

Cultuurhistorische analyse Beekbergen en Lieren. September 2009. I.s.m. Heide Hinterthür en Leon van Meijel.

Cultuurhistorische en ruimtelijke analyse binnenstad Apeldoorn. Mei 2009. I.s.m. Heide Hinterthür en Leon van Meijel.

Cultuurhistorische analyse Uddel. April 2009. I.s.m. Heide Hinterthür en Leon van Meijel.

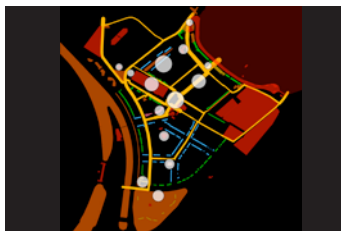
Prijsvraag voormalige kazemeterrein in Lingen, Duitsland. Mei 2008. I.s.m. Carin Jannink en Mathieu Derckx.

Masterplan Centrum Korte Akkeren. April 2008.

Asten, Beeldkwaliteitsplan Loverbosch Oost. April 2008. I.s.m. Carin Jannink.

Kijk op Korte Akkeren, visie van bewoners vertaald naar waardering en aanzet tot het benoemen van voorwaarden vernieuwing van de wijk. April 2008.

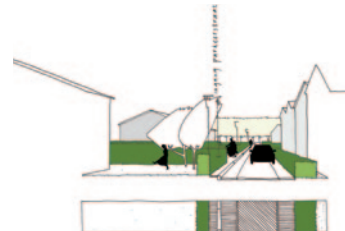
Utrecht, Stedenbouwkundige verkenning woonzorg centrum Lieve de Keylaan. April 2008. I.s.m. Carin Jannink.

Gouda Entree Korte Akkeren. Maart 2008.

Cultuurhistorische en stedenbouwkundige analyse van vooroorlogs Rotterdam Zuid. Februari 2008. I.s.m. Heide Hinterthür en Leon van Meijel.

Asten, Inrichtingsplan Loverbosch Oost
December 2007. I.s.m. Carin Jannink.

Rotterdam, Handboek Afrikaanderwijk. November 2007. I.s.m. Heide Hinterthür en Leon van Meijel.

Maastricht Bedrijventerrein Lanakerveld.
Oktober 2007. I.s.m. Carin Jannink.

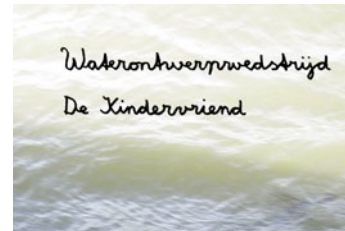
Gouda Waardering na oorlogse woningbouw.
September 2007.

Asten, Stedenbouwkundig plan Loverbosch Oost.
Mei 2007. I.s.m. Carin Jannink.

Gouda Herinrichting Emmastraat. Maart 2007.
I.s.m. Carin Jannink.

Gouda Korte Akkeren, waterontwerpwedstrijd de Kindervriend, juni 2006.

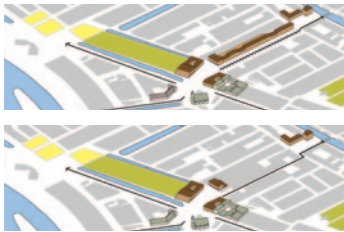
Gouda Korte Akkeren. Stedenbouwkundige visie vernieuwing woningbestand. Juni 2006. I.s.m. Hein Driest, gemeente Gouda.

Gouda Herontwikkeling Centrum Gouda Oost.
Mei 2006. I.s.m. Hein Driest, gemeente Gouda en Martijn de Gier, KBeG (voorheen de MYJ)

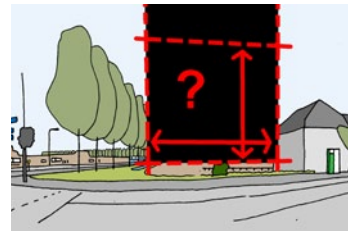
Gouda Korte Akkeren Groen-Blauwe as. Mei 2006.
I.s.m. Hein Driest, gemeente Gouda.

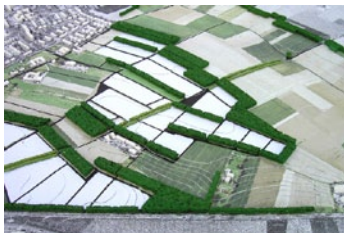
Gouda Korte Akkeren Centrumontwikkeling. Maart 2006

Discussienota ontwikkelingskansen MCFA Leens. Februari 2006

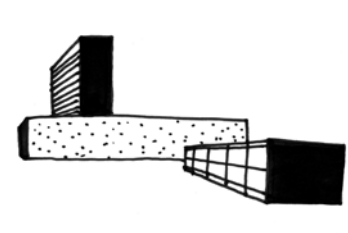
Gouda. Beeldkwaliteitsplan Drie Notenboomen. Februari 2006. I.s.m. Miel Karthaus, KBnG (voorheen de MYJ).

Maastricht Stedenbouwkundig plan Nieuw Caberg. Januari 2006. I.s.m. Carin Jannink en Frank de Josselin de Jong.

Gouda. Drie keer Raam. November 2005. I.s.m. Carin Jannink.

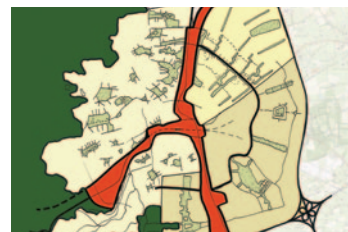
Zevenhuizen beeldkwaliteit. Juli 2005. I.s.m. Heide Hinterthür.

Atlas Regionaal Structuurplan Utrecht. Mei 2005.

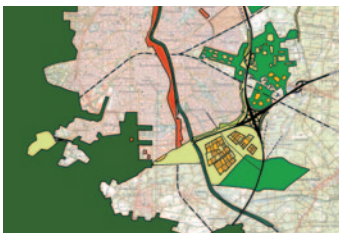
Inventarisatie wederopbouwarchitectuur Gouda. Mei 2005. I.s.m. Dolf Broekhuizen.

Hoogbouwvisie Apeldoorn. December 2004

Hoogbouwvisie Gouda. November 2004. I.s.m. Carin Jannink.

A1-A50 zicht op Apeldoorn. Mei 2004

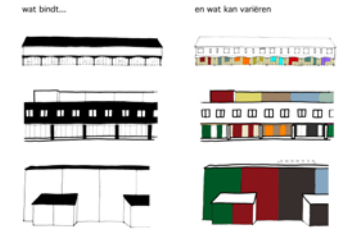
Stedenbouwkundige uitgangspunten voor herontwikkeling winkelpanden centrum Lisse. Februari 2004

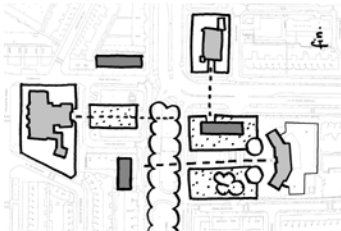
Groningen. Stedenbouwkundig plan Peizerweg, Januari 2004

Zand erover. Plan voor compacte vernieuwing van Kijkduin, December 2003

Koepelnota Welstandsbeleid Almere, Oktober 2003, I.s.m. Heide Hinterthür.

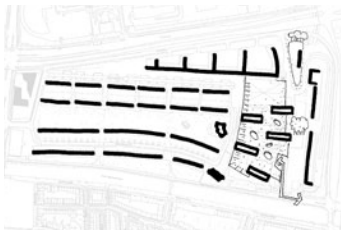
Stedenbouwkundige verkenning naar herinrichtingsmogelijkheden Bernardplein Utrecht, Juli 2003

Masterplan Malkenschoten-A1, Apeldoorn, December 2002, I.s.m. Carin Jannink.

Koepelnota voor het welstandsbeleid van Rotterdam, Oktober 2002, H+N+S, Beek en Kooiman Cultuurhistorie en Heide Hinterthür

Verkenning naar herontwikkelingsmogelijkheden van de KPN-research Winschoterdiep, Juni 2002

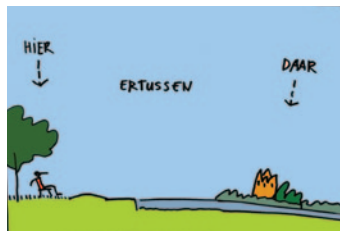
Masterplan Noordpoort Drechtoevers, Mei 2002, I.s.m. BGSV en Carin Jannink.

Onderzoek naar stedenbouwkundige aspecten van kleur- en materiaalgebruik Kleur Rotterdam, November 2001, I.s.m. Heide Hinterthür.

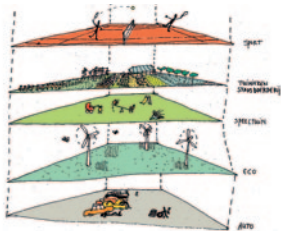
Stedenbouwkundig plan vernieuwing centrum van Helmond, Oktober 2001, I.s.m. Enno Zuidema.

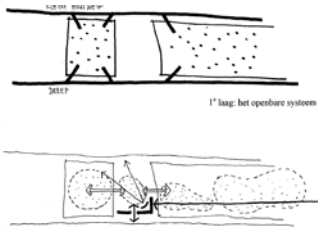
De Nieuwe Hollandse Waterlinie. Integrale ontwikkelingsvisie, Augustus 2001, I.s.m. Hester van Gent.

Ontwikkelingsvisie voor omgeving A15, Noordpoort Drechtoevers, Mei 2001, I.s.m. BGSV en Carin Jannink.

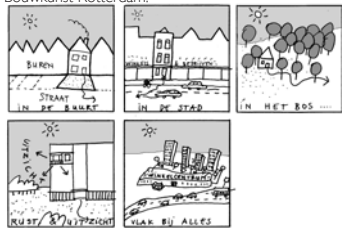
Illustraties bij Toekomstvisie Breda Noordoost. April 2001. I.s.m. Arnold Reijndorp en Roeland Koster.

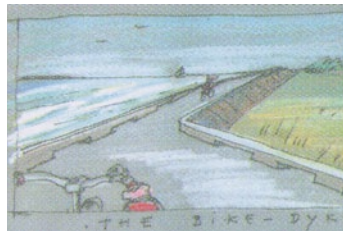
Haarlem. Stedenbouwkundig kader voor nieuwe Provinciehuis. November 2000. I.s.m. Miel Karthaus, KBnG (voorheen de MYJ).

Ontwikkelingsrichting Zoetermeer, de stad, de infrastructuur en de regio. Maart 2000. I.s.m. Enno Zuidema en studenten van de Academie voor Bouwkunst Rotterdam.

Illustraties bij Werkboek toekomstvisie Breda Noordoost. Oktober 1999.

Ontwikkelingsstrategieën kust- water- en landschapsbeheer Manhood Peninsula, West Sussex. Maart 2001. I.s.m. Berno Strootman, Teunis Louters, Kees Vertegaal en Albert Jansen.

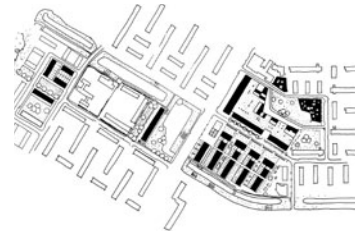
Centrum Helmond. Plan van Aanpak, tweede fase. November 2000. I.s.m. Enno Zuidema.

Centrum Helmond. Plan van Aanpak, eerste fase. Maart 2000.

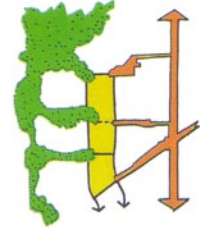
Stedenbouwkundig plan voormalige rioolwaterzuivering Hoofddorp. September 1999.

Visie en plan voor centrumgebied van Schiebroek-Zuid, Rotterdam. November 2000. I.s.m. Enno Zuidema en Wolter van Proosdij.

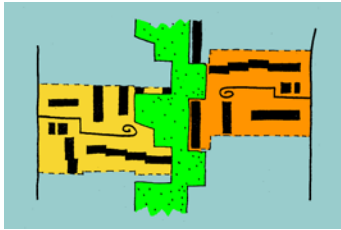
Graefenthal. Stedenbouwkundig advies voor voormalig Cisterciënzer klooster in Goch. Augustus 2000. I.s.m. Braaksma & Roos / KBnG (voorheen de MYJ) en Heide Hinterthür.

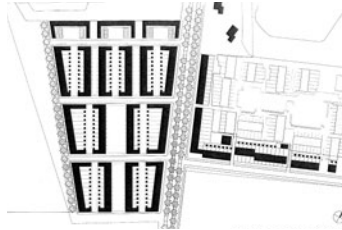
Kloosterland, Wassenar. Mini-masterplan voor parkeerterrein achter dorpswinkelstraat. Oktober 1999. I.s.m. Miel Karthaus, KBnG (voorheen de MYJ).

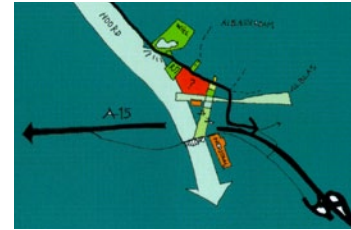
IJburg, wijk zonder scheidslijnen. Juni 1999. Stedenbouwkundige verkenning Haveneiland. I.s.m. Arnold Reijndorp.

Emmerhout, April 1999.

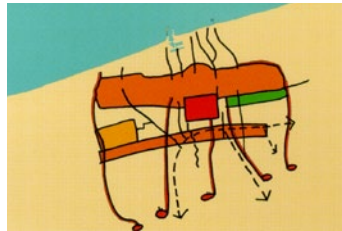
Laag Koningshoef, Bijlmer, Amsterdam, Stedenbouwkundig plan voor deel van de G-buurt, Maart 1999. I.s.m. Heren 5 architecten.

Verolme-locatie, Alblasserdam, Stedenbouwkundig plan voor voormalige scheepswerf, November 1998.

Een ontwikkelingsvisie voor de historische kern Rijswijk, Juli 1998. I.s.m. Heide Hinterthür, Miel Karthaus, en Cees Boekraad.

Den Haag, stadssportretten, Januari 1998. I.s.m. Martin Verwoest.

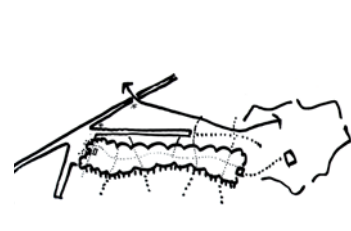
Groeten uit Den Haag, November 1997.

Stedenbouwkundige studie landgoederenpark en voetbalstadion, Schoonenberg en Zeewijk, Oktober 1997. I.s.m. Heren 5 architecten.

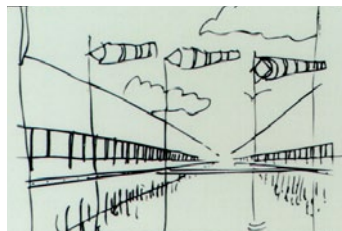
Stedenbouwkundige studie naar nieuw perspectief Angelslo en Emmerhout, Juni 1997.

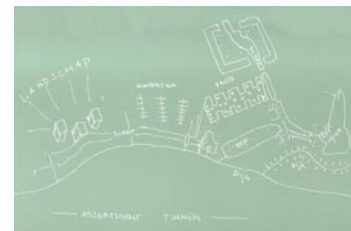
Steenwijkerdijk, Stedenbouwkundig plan voor havegebied van Steenwijk, Februari 1997.

Bloemendaal, Violiervallei, Stedenbouwkundige verkenning voor terrein psychiatrisch ziekenhuis, December 1996.

Uitwerking van de Hoofdplanstructuur van Ypenburg, November 1996. I.s.m. Palmboom en van den Bout.

Zaandam goes West, Juli 1996.

CV's:

Els Bet (1957) is opgeleid aan de TU Delft (Bouwkunde 1985) en de Universitat Politècnica de Catalunya in Barcelona (Master en Urbanisme de les Ciutats 1993).

Zij was als stedenbouwkundige werkzaam in Rotterdam (1986-1987), Barcelona (1989-1990), Den Haag (1990-1995) en Groningen (1994). Sinds 1996 heeft ze haar eigen bureau.

Maarten Wamsteeker (1978)

Opleiding Hogeschool Rotterdam Bouwkunde, afstudeerrichting stedenbouw 2001.

De Ontwerpgroep MYJ, Den Haag, 2002 - 2005.

Els Bet Stedebouwkundige, Den Haag, 2005 - heden.

Publicaties:

- Over de snelweg, Els Bet, december 2010. Publicatie op de website van Gelders Bouwmeesterschap. www.geldersbouwmeesterschap.nl Over de snelweg.
- Stedenbouwkundig ontwerp Nieuw Caberg, Els Bet, Carin Jannink, Frank de Josselin de Jong.
in; Jaarboek Landschapsarchitectuur en stedenbouw in Nederland 2003/2007
- Kleur en contrast, Els Bet, Heide Hinterthür, Carin Jannink.
in: Stedelijk Interieur, het vakblad voor ontwerp, inrichting en beheer van de openbare ruimte, juni 2007.
- De kleur van naoorlogse wijken, Els Bet, Heide Hinterthür.
in: Van Pendrecht tot Ommoord. 2005 Thoth Bussum.
- Over de naoorlogse voorraad
in: Woningbedrijfswimpel 2002. Woningbedrijf Amsterdam.
- Wijk zonder scheidslijnen, stedebouwkundige verkenning nieuwe vormen van wonen, zorg en service.
in: Buitengewoon, Nieuwe vormen van wonen, zorg en service op IJburg, 2000. NAI uitgevers Rotterdam.
- From Blowfly to Biplane. i.s.m. Martin Verwoest.
in: Arcade. 1999. Northwest Architectural League, Seattle USA.
- Skiën in Rotterdam. Over openbare ruimte vanuit de auto.
in: Platvorm 38 september 1998, tijdschrift AvB Rotterdam.
- Achterkant wordt voorkant; herstructurering Angelslo-Emmerhout. in: Emmen Revisited. 1997 uitgeverij Thoth, Bussum
- Het stedelijk speelveld, over de Barcelonese Ringweg en het werk van 6 architecten.
in: Beschreven Leegte. 1993 uitgeverij O10 Rotterdam.

- Plannen voor de periferie van Barcelona, La Coruña, Princeton New Jersey, Kopenhagen en Los Angeles.
in: Urbanisme Revista nr 9-10. Barcelona 1992
- Periferia & Co. Periferie en stadsontwerp of het zoeken naar ontwerpaanleidingen.
in: Forum, tijdschrift voor architectuur juni 1991

Onderwijs:

- Docent Stedenbouw TU Delft, vanaf mei 2013.
- Laboratorium materiaal en ruimte, academie van Bouwkunst Rotterdam, samen met Heide Hinterthür, vanaf 2006.
- Vanaf 1986 diverse gastdocentschappen (gastcolleges, werkcolleges en ontwerp-onderwijs) aan TU Delft, AvB Amsterdam, AvB Rotterdam, AvB Tilburg, K.U Leuven.
- Begeleiding van afstudeerders aan de Academie van Bouw-kunst Amsterdam, Rotterdam en Arnhem.
- 2001 –2006 docent stedenbouw van de Masteropleiding 'Urban Interior Design' HKU Utrecht.
- Cursus Introductie stedenbouw DLG 2001 ism Jaap vd Bout, Franz Ziegler en Ruurd Gietema.
- PMB Cursus DRO Amsterdam 1999 i.s.m. Alexandra Misch.
- PMB Cursus DRO Amsterdam 1997 i.s.m. Enno Zuidema.

Diversen:

- Stichting voor Stedenbouw, raad van advies, vanaf 2010.
- Lid welstandscommissie Utrecht West, vanaf 2009.
- Lid jury Kleur Buiten Prijs 2011.
- Lid jury Stedenbouw nu, beste afstudeerproject van Nederland ('Club van 50' juryleden) 2010, 2012
- Voorzitter jury prijsvraag Singel Den Helder september 2004.
- Lid begeleidingscommissie Structuurplan stadshart Den Helder 2003/2004.
- Voorzitter jury prijsvraag Milieuboulevard Groningen, 2003.
- Lid jury Woningbedrijfswimpel 2002 van het Woningbedrijf Amsterdam.
- Inleiding Doorenboslezing Den Haag 2000.
- Lid jury prijsvraag Bouwfonds Het Aanzien van Nederland 2000.
- Lid jury Archiprix 1999.
- Lid Begeleidingscommissie Groundcontrol, platform voor jonge stedenbouwkundigen en landschapsarchitecten 1999-2000.

colofon

Portfolio Els Bet Stedebouwkundige
Januari 2013

Els Bet

